

Musu Lakunai Žuvo

Kap. S. Darius.

Nelaimė Nutiko Arti Kauno

Bus Palaidoti Lietuvoje

Visa Tauta Liudi

ta.) Tą rytą aplink pasaulį skristi pradėjo amerikietis lakunas Willy Post. Šis lakunas savo kelionę pradėjo 5:10 val. ryte. Laikė minimo lakuno padidimo ir lietuviai savo eroplaną išsitraukė iš angaro. Lituania buvo atsukta link jūros ir jo motoras sukosi užė. Erodromo perdėtinis, p. Kelly, priėjus prie lakunų pastebėjo, ar jie irgi rengiasi skristi. Kapitonas Darius atsakė, kad jie darys tik su pilnu krovinium bandymus. Kelly dar pridėjo, jog jie neturi tiesos išskristi, net neturi leidimo. Tuomet kap. Darius atsakė, kad apie vakarą šiame pat erodrome su p. Kelly pasimatysia. Bet vieno laikraščio reporteris atsiklausė ypatingos informacijos pas leit. Girėną. Jis pakūdomis pasakė, jog jie pasirenge kelionėn ir šį rytą išskrenda.

Bedarant derybas su erodromo užvaizda, Lituania motoras užž, propeleris orą raizė. Laikrodžiui gė rodant lygiai 6:24 val. — Lituania pradėjo pamažu slinkti mylios ilgio eroplanams įtaisytu įsibėgimo keliu — link jūros. Žmonių būrys, apie 800 viso, kurių didžiūma buvo susirinkę Postą išlydėti, sužiuro į Lituania. Eroplanas žeme vis greičiau ir greičiau rityvo. Prie vairo sėdėjo kapitonas Darius, kuris beįsibėgėjant, porą sykų bandė lėktuvą kelti į orą. Bet nepavyko. Persunkus, nes vien gazolino jame buvo 800 galionų. Lydėtojai mato, kad ir kelio galas netoli, bet lėktuvas dar vis nekyla. Žmonės net kvapo neteko: visi manė, kas čia nutiks. Tik pačiame kelio gale lėktuvas pakilo apie porą pėdų nuo žemės. Bet čia tuojuo Jamaica Bay įlanka. Žiūrėtojai dar daugiau susidomėjo — lėktuvas juk gali į vandenį nukristi. Tačiau Lituania, nors sunkiai, bet vis tik pradėjo kilti augstyn ir veik per visą įlanką perskrido tik apie 50 pėdų nuo vandens. Netrukus lėktuvas jau 200 pėdų ore. Kiek pasisukojo, pagaliau pasuko link jūros, link Lietuvos — ir išnyko miglotoje padangėje. Prasidėjo nelaimingos kelionės pradžia.

Matė šitą pasikėlimo spektaklį lakunai-veteranai tiesiog stebėjosi, sakydami, jog buvo tai pirmas toks įdomus ir jaudinantis pasikėlimas iš šio erodromo. Anais metais panašiai nutikę tik su Lindbergu, kuomet jo Spirit of St. Louis tik 10 pėdų virš telefono stulpų pasikėlė praskrido. Už tokį spektaklingą pasikėlimą lakunams duodama didol. sumokėjimui už kabelius, tai del to jiems leidimo neduo-

ventgi. Jei tai būtų pasitaikę bile kokiam lakunui — nelaimė būtų įvykus ant vietos.

MATYTI KELIONĖJE.

Kelionė iki jūrų ir per juras lakunams, matyt, sekėsi. Šeštadienio popietį jie matyti ties Newfoundlandu. Vėliau Galway, Airijoje, policija pranešė girdėjusi pralekiant du eroplanus, kurių vienas buvęs Post'o, o kitas — musų lakunų. Per jūrą nė Posto, nė lietuvų niekas nematė, ar bent iki šiol dar niekas apie tai nepranešė. Ar jiems prisiėjo lėkti per vėjų ar rūkų audras — kol kas irgi žinių nėra, nes tie, kurie apie tai būtų galėję pasakoti — jau žuvė...

LIETUVIŲ DOMĖSIS AMERIKOJE.

Musų lakunams išskridus — žinios plėtėsi žaibo greitumu: iš lūpų ir lūpas, telefonais, pagaliau amerikų spaudos pranešimai, kurie buvo tiesiog sensacingi. Toks jaudinantis pakilimas, skridimas be pasų, bei leidimo... Jei jie nuskris į Lietuvą — bus gerai, jei ne — bus suareštuoti. Jei laimingai užbaigs kelionę — Amerikoje bus nubausti už sulaužymą įstatymo, tai yra išskridimą be leidimo. Nustos leidimo skraidyti. Visokių sensacijų amerikų spauda suspėjo prirašyti.

Mes, lietuviai, į įvykį žiūrėjome susijaudinime, bet tuo pačiu tarpu ir šaltai. Už visus „prasikaltimus“ savuosius teisinome ir musų viltimis buvo tik tai, kad jie pasiektų Kauką. Mes ir, tikime, Amerikos valdžia, jiems už tai būtų atleidusi.

Sekmadienio ryte visi dienraščiai apie išskridimą pranešė. Pranešimai kiek įvairavosi. Nusakyta, kad jie matyti ties Newfoundlandu. Daugiau nieko. Nemaža musų viengėnių tą dieną išsėdėjo prie radio ir laukė bent kokios žinėlės apie musų lakunus. Rašančiam šiuos žodžius irgi teko iki pirmo valandą pirmadienio ryto išsėdėti ir išlaukti bent kokios žinėlės. Vėliau nuėjęs nusipirkau rytmetinį dienraštį. Miglota žinia: „Apie lietuvius lakunus žinių trūksta. Šeštadienį matyti virš Newfoundlandu. Toli mesinių pranešimų nėra. Tikima, kad viskas tvarkoje, nes gazolino turi apie 60-čiai valandų“.

Dar vėliau visi rytmetiniai laikraščiai pranešė veik tą patį. Neiškentus, teko atsklausti Floyd Bennett erodromo oficialų. Liūdnas pranešimas: „Lietuvių lakunai, kap. Darius ir leit. Girėnas, žuvo Pomaranijoje, 7 val. ryte.“ Netikėdami pranešimui — kreipėmės į

Leit. S. Girėnas.

Associated Press žinių agentūra. Ten gavom papildytą pranešimą, kuris telpa augščiau. (Užbaiga ant 5 pusl.)

ITALAI LAKUNAI LAIMINGAI ATSKRIPD.

Chicago, Ill., liepos 17 d. — Italų lakunų armadilė susideginti iš 24 eroplanų ir 96 lakunų, kuriuos vadovauja generalas Italo Balbo, liepos 15 dieną pasiekė Chicago. Jie skrido per sekamas vietas, padarydami virš 6,000 mylių. Iš Italijos miesto Orbetello išskrido liepos 1 d. į Amsterdamą, Holandijoje padarydami 870 mylių. Čia nusileidžiant, žuvo vienas lakunas, trys susižeidė ir vienas lėktuvas susikulė. Iš Amsterdamo iki Londonderry, Airijoje — padarė 625 mylias. Iš čia iki Rayjavik, Islandijoje — 930 mylių. Nuo Rayjavik iki Cartwright, Labradore, per vandenyną 1,500 mylių. Iš Labradoro iki Shediak, New Brunswick — 800 mylių. Iš čia į Montreal, Kanadą — 500 mylių ir iš Montreal į Chicago — 870 mylių. Tai atliko su sustojimais, taikydami oro palankumui. Kol pasiekė Chicago užėmė 15 dienų, nors tiesioginiai skrido palyginamai labai trumpą laiką. Italai ir bendrai Chicago Parodos lankytojai lakunus liepos 17 d. kilmingai priėmė. Šiuo italai atliko vieną didžiausių ore skraidymo žygių. Netrukus vizituos didesnius Amerikos miestus. New York'e tikrai bus.

FRANCIJA MOKĖS SKOLAS ANGLIJAI.

Paryžius, liepos 13. — Nors Amerikai Francija karo skolų priklašomos dalies ir nuošimę iš nesumokėjo, bet tuo tarpu yra nutarusi panašias skolas šį rudenį sumokėti Anglijai.

POSTAS SKRENDA APLINK PASAULĮ.

New York, N. Y. — Amerikietis lakunas, Willy Post, kuris aplink pasaulį skristi pradėjo liepos 15 d., 5:10 val. ryte iš Floyd Bennett erodromo, rašant šitai, liepos 17 d., jau

randasi Rusijoje. Per vandenyną jis lėkė veik tuo pat laiku, kaip ir lietuviai, Darius su Girėnu. Berlyną pasiekė laimingai, sumušdamas greitumo rekordą. Vėliau leidosi link Rusijos, bet didelės vėjo audros buvo priverstas sugrįžti ir nusileisti Karaliaučiuje, Rytinėje Prusijoje. Jis tikisi aplink pasaulį apskristi bėgy 8 dienų.

PRIGERĖ 70 RUSŲ.

Jaroslavl, Rusija. — Lokomotyvų dirbtuvės darbininkams surengta ekskursija Volga upėje. Laivas, kuriuo jie plaukė, pasirodė, buvęs permažas. Jame talpinosi apie 125 žmonių. Beplaukiant, laivas apvirtė ir 70 žmonių prigėrė. Ekskursijos rengėjus už per daug žmonių į laivą prirovėmą rengiamasi traukti atsakomybėn.

GRAND CHACO SRITY DIDELI MUŠIAL.

Buenos Aires, Argentina. — Čia gaunama žinių, kad Grand Chaco srity bolivičiai ir paragiečiai smarkiai kaudasi. Liepos 12 d. pranešta, kad mušų žuvę 3,000 kareivių abiejų pusių. 24,000 sužeistų. Liepos 16 dieną taipgi dideliame susirėmime žuvo 1,000 kareivių. Tie pranešimai taipgi nusako, jog nė viena pusė jokios pažangos nepadarė. Bolivičiai kaltina paragiečius už šaudymą į ligonines, kur sužeisti kareiviai randasi. Tautų Sąjunga stengiasi mušius sulaukyti. Ar pavyks — nežinia, nes jie stengiasi jau gana senai, o priešai kaip kovojo, taip ir kovoja.

DEŠIMTS INDUSTRIJŲ ZONŲ.

Washington, D. C., liepos 13. — Industrinė administracija čia daro planus padalinii Jungtinių Valstijų į dešimt industrijų zonų (apskričių) valstybiniams darbamams. Koznam tokių zonų prez. Roosevelt paskirs po industrijių administratorių. Zonos dalys sekamos: 1 — Naujoji Anglija; 2 — New York, Pennsylvania ir New Jersey valstijos; 3 — Wisconsin, Illinois, Michigan, Indiana ir Ohio valstijos; 4 — North Dakota, South Dakota, Nebraska, Minnesota, Iowa ir Wyoming; 5 — Montana, Idaho, Washington ir Oregon; 6 — California, Nevada, Utah ir Arizona; 7 — Texas, New Mexico ir Louisiana; 8 — Colorado, Kansas, Oklahoma, Missouri ir Arkansas; 9 — Mississippi, Alabama, Georgia, South Carolina ir Florida; 10 — Tennessee, Kentucky, West Virginia, Maryland, Delaware, Virginia ir North Carolina.

Padalinus visas valstijas į zonas ir nuskyrus joms administratorius tuojau bus imtasi viešųjų darbų programos, kuriems valdžios šiuo laiku jau paskirta nuo \$300,000,000 iki \$400,000,000.

EKONOMINĖ KONFERENCIJA KRINKA.

Londonas. — Čia jau tikrai nustatyta, kad ekonominė konferencija pakriks, veik nieko nenuveikusi. Posėdžius kai kurios komisijos dar tęs iki liepos 27 dienos. Po to konferencija užsidaro. Kai kurių valstybių delegatai jau išvyko namo.

Pajungs Gamtos Energiją

Mokslininkai jau senai žinojo, kad gamtoje esanti tokia energija, kurią pajungus būtų galima naudoti įvairių mašinų sukimui. Žinojo, bet kaip ją pajungti, iki šiol, niekas nebuvo išgalvojęs. Pastaruoju laiku, tačiau, tai turbūt jau ir pavyko atsiekti. Pasaulio žinomas ir garsus išradėjas, čekoslovakas Nikola Nesla, kuris gyvena Amerikoje ir yra Amerikos išradėjų prefektu, liepos 10 d. minėjo savo amžiaus 77 metines sukaktuves. Ta proga pas jį atsilankė laikraštinkai ir padarė interview. Jubiliasas pasipasakojo, kad dar gerai jau čias ir jau daugelio metų trusą padėjo pajungimui gamtoje esamos energijos. Ir tai atsiekti jam jau pavyko. Tačiau jis abejoja, ar pasaulis jam tikės, kai jis apie savo išradimą žmoniems paskelbs. Esą, kai jis tik spės apie tai žmonėms paskelbti, tai ne vienas pasakys, kad senis išradėjas einas iš galvos, kaip kad padaryta 1896 ir svarbių išradimų elektros ir radio srity. Todel ir apie pasinių (visatškų) spindulių esmę. Panašiai buvę ir su kitais abejoti neprišieina.

jo išradimais ar atradimais, nors laikui bėgant pasirodė jo išradimai gyvenime pritaikinti ir reikšmingi.

Jis pasakoja, jog bus galima išgauti erdvėje esančią energiją, su kurios pagalba suksis visokios mūsų gyvenime reikalingos mašinos. Išradėjas mano šitą išradimą busiant vienu svarbiausių išradimų. Ta energija varomas mašinas įtaisyti kainuos daug pinigų. Bet kartą įtaisyta mašina galės veikti kokius 500 metų ir tuomet jau veik nieko nekainuos, nes jos varymui nereiks jokios medžiagos pridėti. Prie to, iš tų mašinų bus gaunama neapsakomai didelė jėga.

Kokių būdu tai bus galima atsiekti — išradėjas dar neskelbia, bet tikisi netrukus paskelbti. Ir jei tai bus tiesa — pasaulis susilauks vieną senai senai lauktą atradimą. Beje, prof. Tesla yra padaręs daug, kaip kad padaryta 1896 ir svarbių išradimų elektros ir radio srity. Todel ir apie pasinių (visatškų) spindulių esmę. Panašiai buvę ir su kitais abejoti neprišieina.

Skubina Industrinės Sutartis

Sulig valdžios pareikalavimais, Washington'e ir kituose miestuose pastaruoju laiku vyksta įvairių industrijų ir darbo vadų pasitarimai. Tų pasitarimų svarbiausiu tikslu yra nustatyti darbo valandas ir darbininkams už tą darbą atmokamų algų skalę. Bet iki šiol dar tik maža industrijų dalis susitarė, tai yra reikiamus įstatymus sudarė. Rodos dar tik viena medvilnės industrija tokius įstatymus pasigaminė ir juos jau pasirašė prez. Roosevelt. Kitų industrijų vadai ir darbininkų atstovai vis dar derasi. Susitaikyti labiausiai kenkia industrijų vadai, kurie deda visas pastangas, kad darbininkams komaziniau mokėti ir kad jie koilgiausias valandas dirbtų.

Todel pastaromis dienomis industrinis administratorius, p. H. S. Johnson paskelbė, kad

jei industrijos pačios greitai nepriruos susitarimų dėl bizmo vedimo ir darbo sąlygų, tai valdžia pati bus priversta tuos įstatymus priruosti ir priversti juos pildyti. Kas reiškia, kad pati industrinė administracija nustatys algas ir darbo valandas ir įsakys jas pildyti. Tačiau toks valdžios patvarkymas galiotų tik tol, kol pačios industrijos susitarė su reikiama įstatymus pasigaminu.

Norima, mat, kad industrija kognreičiausiai susitvarkytų ir pasiduotų valdžios kontrolei. Susitarimų paskubinimu susirūpinęs ir prez. Roosevelt. Liepos 14 d. iš Washingtono pranešama, kad prez. su industriju administratorium Johnsonu imasi industrinius įstatymus sudaryti. Tikima, kad jie tuos įstatymus netrukus paruoš ir jie bus patiekti veikmėn.

Bermontas Vėl Organizuojasi

Neseniai Paryžiaus laikraštis „Le Rampart“ paskelbė sensaciną žinią. Sulig tos žinios, Vokietijoje sukurta savanorių Vokietijos kariuomenė, kuriai vadovauja Hitleris. Pirmą sykį ši „armija“ pasirodė Berlyne Tempelhofo aikštėje, gegužės 1 dieną, šaukdamą: „Lai gyvuoja Hitleris! Lai gyvuoja Rusija!“ Tos armijos nariai dėvi uniformas: juodas kelnės, baltus rusiškus marškinius (rubasškas), ant rankų juosta su carų vėliavų spalvomis, o vidury nacional-socialistikos bakentraucos. Vokiečių fašistų organas „Volkische Beobachter“ paskelbė, kad šios armijos tikslu yra nuversiti Rusijos bolševikus ir įvesti nacional-socializmą, Vokietijos pavyzdžiu, kunigaikštį Kirilį pasodinant ant Rusijos sosto tautos. Tuomet Vokietija ir Rusija pradėtų glaudžiau gyventi ir prie jų kitos Pabaltijo valstybės sutirtų. Šie savanoriai Berlyne leidžia ir savo organą „Novoje Slovo“. Jų priešaky

stovi „kunigaikštis“ Avalovas-Bermontas, gen. von Goltzas, majoras Bischoffas, garsusis Arturas Rozenbergas, gen. Zarucharovas, kniazius Obolenskis ir rusų emigrantų laikraščio „Nabat“ redaktorius Jakovlevas. Armija gaunanti stambias sumas iš hitlerininkų savo tikslus siekti. Iš Francijos gė rusai emigrantai perkeliama į Vokietiją.

Prie to, Berlyne esanti sudaryta draugovė vadinama „Pabaltijo Fronto Kovotojai“. Šio bendrovė aktyviai dalyvauja po karinių laikų Lietuvos teraristas Bermontas-Avalovas ir daugybė kitų Pabaltijo vokiečių bei buvusių Rusijos carų reakcinį liekanų. Šios draugovės nariai taipgi dėvi speciales uniformas. Jos tikslu esą stengtis „tautai bei vietos“ (vokiečiams) rasti patalpą Rytuose ir Pabaltijo, sulig memorandumo, kurį neseniai Londono konferencijoje paskelbė vokiečių atstovas Hugenbergas.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas paskatadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

VASARINĖS PRAMOGOS

Daugelis SLA. kuopų ir kuone visi SLA. apskriviai surengia bent po vieną vasarinę pramogą. Tomis pramogomis paprastai esti tyrinė ore išvažiavimai ir piknikai. Su prantama, pirmiausia šitų pramogų tikslu yra pasilinksminimas, pasismaginimas ir nuo šito tokių pramogų pamatinio tikslo pasitraukti negalima. Visų pirma reikia skaityti su tuo neišvengiamu visuomenės reikalavimu, kad tokiose pramogose didžiama ieško pasilinksminimo ir „gerų laikų“.

Tačiau šalimais pasilinksminimo SLA. veikėjams reikėtų stengtis pasėti ir organizacijos plėtimo sėklą. Tokiose vasarinėse pramogose, kurios paprastai tęsiasi visą dieną, yra užtektinai progos tiek asmeniniuose pasikalbėjimuose, tiek ir suruoštame programe teigiama prasme prisiminti ir apie Susivienijimo naudingumą kiekvienam Amerikos lietuviui. Daugelį lietuvių tik šiose pramogose galime sueti ir su jais pasikalbėti. Todel nereikia praleisti progos neprisiminus ir nepaaiškinus Susivienijimo svarbiųjų tikslų ir naudos jo nariams.

Pergyvenamas sunklaikis kiekvienam protaujančiam žmogui aiškiai parodė, kad nežiurint kaip turtingas žmogus nebutų, jis negali būti pilnai užtikrintu, kad jam pastovios ir užtikrintos organizacijos pagalba niekuomet nebus reikalinga. Vakar buvusieji turtingi mūsų tautiečiai šiandien palikę be jokio cento. Ir tokių pavyzdžių galima rasti tukstančius Amerikos lietuvių gyvenime.

Paėmus priaugantį mūsų jaunimą ir gi tą patį galima pasakyti. Tiesa, kol žmonės jauni — jie nenori rimtais gyvenimo klausimais interesuotis. Bet kaip ilgai tas jaunystės pavasaris tęsiasi? Nespėjė nei apsidairyti žmogus ir štai atsistojo prieš tave rimtos ir rūšios gyvenimo problemos. Nuo jų nė vienas negali pabėgti — kiekvienas turi jas susitikti ir išspręsti, nežiurint ar jis būtų Amerikoje ar kur kitur gimęs augęs. Daugelis mūsų, kurie šiandien turime rūpesčius ir amžiaus eiga pasidabruotus paausius, rodos tik vakar galingais jaunystės sparnais laisvai virš realaus gyvenimo bangų skrajojome. Nejučiomis nukritome į tas realaus gyvenimo bangas, sutikome mūsų ateities kely rūšias problemas ir kaip jas išsprendėme, taip šiandien gyvename.

Laimingi tie jaunuoliai, kurie nesuvaldomos jaunystės ugnies dalį panaudoja ir savo ateities reikams. Tokie jaunuoliai nors pripuolamai svarstos svarbiuosius gyvenimo klausimus ir ieško kelių, kuriais jiems prisieis ateitin žengti. Tokie jaunuoliai randa reikalingų dėtis prie visuomeninių organizacijų, jose dirbti, lavintis ir save auklėti išmintingais, pastoviais žmonėmis ateities gyvenimui. Bet tokių jaunuolių mažuma. Didžiojoje jaunimas plaukia pavendniu ir jiems rupi tik pasilinksminimai, pasismaginimai ir daugiau nieku jie nesirūpina. Tokius jaunuolius reikia skaityti nelaimingais, nes anksčiau ar vėliau jie gailės veltui praleisto brangaus laiko.

Gyvenimas kiekvienam mūsų stato tuos pačius rūšius klausimus: Kiek esi prisirengęs realiam gyvenimui? Ar moki ką nors nau-

dingo veikti? Ar esi pripratus išvermingai dirbti? Šitie trys pamatinės svarbos klausimai reikia kiekvienam gyvam žmogui atsakyti einant į šalto, rustaus gyvenimo sukūrį. Nė vienas negali apsilenkti šių klausimų. Tik tie jaunuoliai pilnai teigiamai gali šiuos klausimus atsakyti, kurie iš pat jaunystės prie to rengiasi. Kurie savo jaunystės energiją sunaudoja tušties niekam, tie neišlaiko kvotimų realaus gyvenimo sukury ir juos likimas nubloškia į audringas gyvenimo bangas.

Susivienijimas yra tokios rūšies organizacija, kur gali kiekvienas jaunuolis lavintis ir ruošintis ateities gyvenimui. Čia galima visuomeninį darbą dirbant ir pasilinksmininti su saiku, galima sau ir kitiems ir daug gero padaryti. O ištikus nelaimėi ar ligai kiekvienas turi užtikrinti pašėlpą ir visų savo brolių-draugų — organizacijos narių — visokią pagalbą.

SLA. veikėjai gali labai daug pasitarnauti ir Susivienijimui ir savo tautiečiams, jei vasarinėse pramogose, bent pripuolamai teigiama prasme, primintų tiek suaugusiems, tiek ir jaunimui jų pareigas sulig jų pačių ateities. Kartu reikia priminti, kad kiekvieno pirmiausia pareiga apsirūpinti nežinomu rytojui ir kad Susivienijimas yra labai naudinga ir patogi organizacija kiekvienam lietuviui.

GERIAUSIAS MOKYTOJAS

Neveltui išmintigų žmonių yra sakoma, kad gyvenimas yra geriausias mokytojas. Daugelį žmonių tik pats gyvenimas ir tegali pamokyti ir jų klaidas parodyti. Ypatinai sunku įtikinti ir išsklaidinti klaidingą įsitikinimą tokiuose žmonėse, kurie fanatiškai yra įsitikinę į vieną ar kitą dalyką. Tokie žmonės paprastai nepajęgia visapusiškai protauti — protauja tik viena dalia savo smegenų.

Tokiais žmonėmis yra fanatiškai tikinti tikybų išpažintojai ir bent kokios politiniai ekonominės doktrinos pasekėjai. Gal but fanatiškiausiai tikinėja Amerikos lietuvių gyvenimo grupė yra Rusijos bolševizmo garbintojai. Bolševizmas yra jų tikyba ir jie ant tiek fanatiškai įsitikinę į tą savo naują tikybą, kad net lietuviškų bolševikų parengimuose vengiama visko, kas tik primena lietuviybę ir lietuvių širdžiai artimus dalykus. Jie savo susirinkimuose traukia tik internacionalą, kuris yra Rusijos oficialiu himnu. Jiems, kaip lietuviams, būtų neatleistina herezija sudainuoti Lietuvos Himną. Jiems būtų nusidėjimu, jei giedant Lietuvos Himną jie atsistotų.

Šitokiu fanatizmu persiėmę žmonės, aišku, negali bešališkai ir plačiai protauti. Jie tiki visam tam, ką bolševikų organai apie Rusiją ir kitus kraštus skelbia. Šituos fanatikus kitaip pamokina tik pats gyvenimas. Kuomet jie nuvyksta į „darbininkų tėvynę“ — Rusiją, tik tuomet jie pamato, kad jie labai klydo taip idealizuodami Stalino ir kompanijos valdomą Rusiją.

Bolševikiškos tikybos suklaidinti sąžiniškesni Amerikos lietuvių nesidrovi pasakyti teisybės žodį apie tą „darbininkų tėvynę“, kuomet tenai atsilankę savo kailiu išmėgina jos „malones“. Pastaraisiais laikais vienas čikagietis, Mikas Bitinas, sugrįžęs iš Rusijos pasakoja netaip jau malonius dalykus Stalino tėvynėje. Tulas laikas atgal p. Bitinas atsilankė Chicagos „Naujiene“ ir apie „darbininkų tėvynę“ padėti, tarpe kita, papasakojo sekamai:

„Gatvės, ielos ir miesto užkampai pilni pasigailėjimo verty žmogystų, kurie po atviru dangum miega su savo šeimynomis ir maldauja maldauja iš praeivių duonos kasnio... Vos tik aš spėjau išlipti iš

traukinio Maskvoje, kai prie manęs jau buvo keli skarmalais apsidangstę vyrai ir jauni vaikai. Ištiesė rankas jie maldavo — ne pinigų, bet duonos. Su pinigais tenai toli nenuėisi, kuomet kilo (apie du svarai) kaštuoja nuo 6 iki 10 rublių.“

Vadinasi, „darbininkų tėvynėje“ tie patys darbininkai su šeimomis turi gyventi po atviru dangum, skarmalais savo kunus apsidangstę ir išmaldų prašydami tos darbininkai nenuperkamos brangenybės — duonos. Kapitalistinėje Amerikoje bent tiek geriau, kad vargšai duonos gali gauti net veltui, kuomet Rusijos vargšams duona yra tiesiog pasakišku skanskoniu.

Bet tokiems pareiškimams netikės nė vienas fanatiškai tikintis bolševikas. Tam netikėjo nė p. Bitinas iki pats savo akimis Rusijos nepamatė. Tokius žmones tik pats gyvenimas gali pamokyti ir jų klaidingus įsitikinimus išblaškyti.

Jungtinių Valstijų prezidentui, p. Rooseveltui, sumanius — valdžia nuskyrė \$3,300,000,000 įvairiems krašto darbams, kad tuo budu depresiją nukovoti. Dalis tų pinigų paskirta laivyno sustiprinimui, o virš 3,000,000,000 dolerių — suteikimui įvairių darbų, kad esamiems bedarbiams pragyvenimo šaltinius sudarius. Bolševikų spauda, tačiau, įžiuri, kad tuo budu Jungtinių Valstijos rengiasi prie karo su Sovietų Rusija. Bolševikams dabar, matyt, tik karai ir sapnuojasi, nes Rusijoje netik bobos, bet ir mažamečiai vaikai moderniškai apsiginklavę.

Kad pakenkus lietuviškam įėjimui okupuotoje Lietuvoje, lenkai panaudojo chuliganiškas priemones: Švenčionių skaityklą ir jos prieangį primetė mėslo ir tos pačios skaityklos iškaba tuo pat „tavoru“ išteplojo... Kadangi lenkuose mėslo daugiau, negu ko kito, tai jie ir kovoja tuo, ko daugiausia turi.

Sulig tulo francūzų profesoriaus teorijos — mūsų gyvenimas yra niekas kitas, kaip tik sapnas. Todel, einant ta teorija, ir dabartiniai sunklaikiai, kurie pasaulį nuo 1929 metų kankina, turėtų būti niekas kitas, kaip tik sapnuose besireiškiąs slogutis...

Vokietijos kanderis, her Hitler, panaikino jam nepatinkamas politines partijas. Dabar reiche gyvuoja tik viena nacional-socialistų (fasistų) partija, kurios visagaliu vadovu yra pats Hitleris. Išrodo, kad p. Hitleriui norisi visiems 65,000,000 Vokietijos gyventojams tik vieną politišką galvą uždėti.

Spaudoje jau plačiai rašoma, kad Kinijos Geltonoji upė rengiasi iš savo dabartinės vagos išsilieti ir persinešti į tą vietą, kurioje buvo apie 85 metais atgal. Jei taip nutiktų, tai milijonams kiniškų gyvybių prisieyti upės kely žūtį. Kinijos žmonės yra begaliniai nelaimingi: jei ne karai, tai kitokios „pavietrės“ juos galabina.

Argentinos lietuviai rengia ekskursiją į Lietuvą, kad savo gimtąjį kraštą aplankyti. Gal būtų geres geriau, jei tie lietuviai ekskursiją į Argentiną bus surengę pirm vykimo ten „aukso kalnų“ ieškoti. Tuomet gal daugelis lietuviškų sielų savo kaulus gimtiniame krašte but palaidoję.

Neseniai Chicagos lietuviai minėjo Šv. Kazimiero kapinių sukaktuves. Tos kapinės įsteigta jau 30 metų atgal ir jose palaidota 16,554 lietuviškų kūnų. Bet kas suskaitys tų lietuvių palaikus, kurie visame plačiame Amerikos krašte išdrabstyti?..

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

CUKRINĖ LIGA.

Rašo Dr. A. Montvidas.

Cukrinė liga pasireiškia cukraus perviršiu krauje ir šlapime. Tulų žmonių šlapime galima rasti biskutų cukraus visą laiką, nors krauje jo esama normalis nuošimtis. Tai nėra cukrinė liga. Aiškinama, kad tulų asmenų inkstai leidžia cukrui persisunkti. Apstus cukraus valgymas gali jo kiekį sukelti ir krauje, vienok nuošimtis nebus didelis. Kada asmuo valgo kiekį krakmolų ir cukrų ir cukrus netoli visuomet randamas jo šlapime, taip pat jo perviršis užtinkamas krauje, darosi aišku, kad esama ligos. Pas didžiumą ligonių jo kiekis nemažėja, o didėja. Prasideda ir kitos ligos žymės: silpnumas, viršijantis apetitas, troškulis, puolimas svoriu, padidėjęs šlapinimas, niežėjimas, ypač apie šlapinimo organus, vočių ir šunvočių atsiradimas, kojų pirštų arba blauzdų prakiurimas, keblus alsavimas, odos sausumas ir patinimai. Tuli ligoniai yra liusi nuo čia suminėtu požimių ir simptomų, kiti kenčia tik nuo vieno ar kelių. Nė vienas nemano sergąs cukrine liga ir kreipiasi į gydytoją ne tuo tikslu. Jėgu gydytojas nužiuri, kad ligonio sunegalėjimas gali paeiti iš cukrinės ligos, jis ima tirti šlapimą ir kraują. Tinkamai įrengtos ligoninės tiria kiekvieno ligonio šlapimą ir tuo budu surandama nemaža cukrinės ligos. Daugelis gydytojų turi paprotį ištirti kiekvieno ligonio šlapimą, kas vėl gelbsti užtikti ligą. Butų gerai, kad kiekvienas žmogus, ypač po 40 metų amžiaus, duotų ištirti savo šlapimą nors sykį metuose.

Cukrine liga dažniau apserga žydai, bet vis didesnis jos skaitlius užtinkama ir pas kitų rasių žmones. Pas lietuvių ji nėra retenybė. Didžiama apserga tarp 40 ir 60 metų amžiaus. Pas jaunus ir net vaikus pasitaiko ją užtikti. Sakoma, kad pas vyrus ji dažnesnė, negu pas moteris, vienok tikros žinios nėra. Tulos klinikos skelbia radusios didesnį skaitlių apsirgimų pas moteris.

Nuo ko cukrinė liga paeina — niekas iki šiol tikrai nežino. Tiek bent žinoma, kad cukrų ir krakmolų valgymas jos nepadaro. Normalėj eigoj suvalgyti krakmolai tampa suskaldyti ir paversti į cukrus. Tie cukrai ir suvalgytasis cukrus kune pakeičiami į glukoza, kuri susipiečia į kepenis ir dalinai į raumenis. Kepenyse ji pasikeičia ir vadinama glikozenu. Kiek ku-

nui reikalinga maisto šilumos ir energijos darymui, tiek kepenys paleidžia į kraują glukoza, kuri darosi iš glikozeno. Glikozenas darosi ne tik iš krakmolų ir cukro, bet ir iš proteinų. Cukrinė ligoj atsitinka vienas iš dviejų: arba kepenys netenka kontrolės ir leidžia glukoza persparčiai, kad jos kunas nespėja suvartoti; arba kune yra kliutis, kad jis nepajęgia suvartoti tiek, kiek reikėtų. Kuno nykimas, silpnumas ir įvairių rugštinių medžiagų jame atsiradimas kalba už tai, kad cukraus asimiliacija sugedo. Po ilgų tyrinėjimų užtikta, kad kasa arba kaselė (nedidelė liauka skilvio užpakaly) leidžia ne tik syvus į žarną maisto skaldymui, bet ir syvus tiesiog į kraują, kurie tvarko krakmolinių ir cukrinių maistų apykaitą kune. Vienas Kanados gydytojas surado, kad galima iš kasos išpauti šitokius syvus ir jais gydyti cukraus liga sergančius ligonius. Vaistai tapo padingi insulinu. Kasoj yra struktūros, kurias vienas tyrinėtojas, jas pastebėjęs, pavadino salomis — insulinomis. Iš jų einanti į kraują syvai, kaip patirta, tvarko kune cukraus asimiliaciją.

Gydymasi cukraus ligoj insulinu nereiškia, kad jis ligą pašalins. Liga, kartais, dingsta savaime. Kol insulino reikalingas kiekis imamas, tol nėra pavojaus nuo cukrinės ligos mirti, gauti kokias komplikacijas ir atsiradusios kos. Tuli miršta į porą-trejetą metų, kiti išgytuomet ir ne visur. Jėgu insulinių ligonių pradėtų vartoti anksti ligoj, jėgu jo doza būtų akuratiškai pritaikoma, nuo cukrinės ligos nereikėtų tiek daug kentėti ir taip greit mirti. Insulino atradimas duoda progos ligoniui maitintis krakmoliniais ir cukriniais valgiais. Tiesa, jų kiekį reikia pritaikyti ir kitus valgius parinkti. Maistas šitoj ligoj visgi pasilieka pagrindine problema. Pakartotinas šlapimo ir kraujo tyrimas parodo, kaip kuris ligonis turi maitintis. Ligos laikinis dingimas nereiškia, kad ji negrįž, nes beveik visuomet sugrįžta. Ligonis turi pasilikti gydytojo priežiuroj visą amžių.

Ar ilgai jis gyvens — nėra galima įspėti. Tai priklauso nuo ligos eigos ir gydymo tvarkos. Tuli miršta į porą-trejetą metų kiti išgyvena 15 metų ir ilgiau.

Laikinis cukraus atsiradimas šlapime ir jo padaugėjimas krauje gali pasirodyti del didelės apsties cukraus suvalgymo, del susijaudinimų, užsigavimų, ypač galvos. Tai nėra cukrinė liga.

Lietuvi-lietuve Įsirašyk į Nemirtinųjų Eilės

Amerikos lietuvis, prieš užbaigiant savo gyvenimo dienas, prieš atsiveikimą su šiuo pasauliu, turi palikti ką tokio nemirtino-amžino šiame pasauly.

Atminkim, kad jaunas miršta pripuolamai ar netikėtai, bet senis turi mirti; turi nukristi kaip tas lapas nuo medžio.

Gyvenęs ir miręs — nieko visuomenės labai-pagerinimui nenuveikęs, tai kokiam tikslui jis gimė, augo, duoną valgė ir mirė? Iš tokios esybės pasauliui, tuo labiau savo giminei, savo tautai jokios naudos nebuvo — atpenk tik sunkenybė.

Lietuvi-lietuve, turėdamas laiko nueik į kapines vienas pats, kur neužligo ir pats atsigulsi. Prisimink, kad ir iš tave pilka ar juoda žemelė pasidarys. Nežiurint, kad ant tavo kapo didelis, nušvehintas akmuo bus uždėtas ir dar su užrašu — kaip ant juoko, — kaip ilgai gyvenai šiame pasauly ir nieko naudingo, nemirtino nei savo giminei, nei visuomenei nepadarėi? Taip, tas akmuo ant tavo kapo šimtmetų kitą gulės ir liudys tavo tautumą ir netobulumą.

Pasidairę po plačiąją Ameriką, mes randame dar gyvų lietuvių, kurie 50 metų čia bepertraukos gyvena, bet jų nemirtinų-kultūrinių darbų nėra. Randam lietuvių, kurie jau senokai yra mirę, bet jų palikti darbai dar tebegyvena ir gyvena ilgai. Pakanka prisiminti „T. M. D.“ narius ir tvėrėjus tos įstaigos. Tós nemirtinos buvusios įstaigos — tvėrėjų

dvasia vis dar tebegyvena! Ir nors ant jų kapų didelių paminklų iš akmenų nėra pastatytų ir net į kapus nereikia nueiti, nes jie tebegyvena tarp mūsų giliai širdyse. Štai kitas pavyzdys. Šiemet sukako nuo „Aušros“ gimimo lygiai 50 metų (1883—1933) ir „Aušra“ jau senai mirus, bet „Aušra“ tebegyvoja tarp mūsų ir ilgai, ilgai gyvuos, nes „Aušra“ nemirtina.

Per tą trumpą laiką mūsų lietuvių giminėje pasidarė didelė permaina. Pasikeitė gyvenimo sąlygos. Buvus pavergti ir istorijos lapuose užrašyti, kaip mirus lietuvių tautos giminė. Bet staiga atgimė ir nepriklausoma valstybė tapo. Ačiu „Aušrai“.

Nors Lietuva šiandien nepriklausoma valstybė, bet jos didžioji pusė piliečių yra dar dvasios vergais.

Kad iš tos dvasios vergijos atsikratyti, pirmiausiai reikia paliausuoti jos piliečius. Ir tą darbą užsibrėžę galutinai atlikti pavaduotoja „Aušros“ — Eitinės Kultūros Draugija, kuri plačiai pradėjo plėsti savo darbą po visą Lietuvą.

Na, Amerikos lietuvi-lietuve, čia tau ir suteikia progą ir galimybę pasilikti nemirtiną, dirbant visuomeninį darbą. Darbą našų ir naudingą. Ateik Eitinės Kultūros Draugijai su pinigaiska parama. Piniginė parama butinai reikalinga. Pasimk ant savęs tą užduotį. Nuo draugų-pažįstamų pakolektuok ir pats pagal išgalę, — tiktą, tikrą, nemirtiną aukok ir surašęs vardus-pavardes aukotojų sykiu su pinigais

atsiųsk pašto perlaida, žemiau pasirašiusiam, kuris aplaikęs auką viešai laikrašty pakvituos ir pinigus persiųs Eitinės Kultūros Draugijai Kupiškio skyriui.

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Puikios Mintys

Meilė neegzistuoja tarp motoniškų sielų; ji gyvena harmoningose sielose. Draugiškumas ir meilė yra vedami vienu paprastu įstatymu. Kilta Desdemona myli Othello del visų pavoju, per kuriuos jis perėjo; šaunus Othello myli ją del ašarų, kurias ji išliejo išgirdusi apie jo vargus.

Humanizmas yra moralų filozofija. Jis nėra religija. Tikras humanistas pažįsta save ir yra savęs, savo instinkty, emocijų, kuno, proto ir valios valdonas.

Gamta ir žmogaus protas užmanė tvirti draugiją, kurioj tvarkinga gyvenimo forma egzistuoja.

Knygos yra žibančios lemputės, kurios nuolat turėtų but laikomos rankoj.

Meilė perlekia per sapną, tikrą gyvenimą ir sustoja amžinybė.

Kiekvienas mylėtojas yra poetas, kaip ir mes visi kada sapnuojame...

Grožis yra didesnio fakto indeksas, negu išmintis.

V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o brolis, sėk pasiliko grūdus
Ir dirvos nepileikė! Tuomet, kada laisvi,
Kaip kums ima stungi, dvasia jau susandus.
Vėlu jok prie darbo: nė sėsi, nė pliausi.

Kol dega krutinė šventos ugnies toli,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Iš meškas ir silpnas net mūšius stoji,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

ALENA JURKSAICIUTĖ.

SLA. 35 kp., Wilkes Barre, Pa.,
narė Alena Jurksaiciutė užbaigė T.
A. R. High School akademinį kursą,
gaudama augšto mokslo diplomą.
Tai atsiėmus, ji rugsėjo mėnesį
apleis šį miestą ir vyks į Bingham-
ton, N. Y., miesto ligoninę, kur
mokyšis slaugė (nurse) ir tos pro-
fesijos išmokys pasilikęs ten dirbti.
P-lė Alena Jurksaiciutė yra gimusi
ir užaugusi Wilkes Barre. Užbaigusi
pradinę mokyklą, lankė Central
High School, bet tos mokyklos pa-
baigti negalėjo, nes studentai buvo
perkelti į T. A. R. High School.
Mokslą tad pabaigė šioj mokykloje.
Lankydama mokyklą, Alena visados
gaudavo pagyrimų. Ji labai gražiai
lietuviškai kalba ir tinkama prie
lietuvių. Alerutės tėveliai, Jurksai-
čiai, yra darbštūs lietuvių viešiam
gyvenime. Taipgi gabūs ir linksmi
žmonės. Jų dukrelė, matyt, seką
savo tėvelių pėdomis, nes ir ji yra
tokia. Šio miesto lietuvių vėliname
Alenutei kogeriausiu pasekmę už-
baigti pasirijstą mokslą. Linkime
taipgi ir ateity buti gera lietuvaite.

Šarkiui Pralaimėjus

Birželio 29 dieną mūsų Šarkiui bu-
vo viena nelaimingųjų dienų. Tą dieną,
kovodamas už apgynimą pasaulinio čam-
pionato su milžinu italų Primo Carnera,
tapo nugalėtas ir nustojo pasaulinio
čampiono vardo. Čampionatas dabar
atatenka minimam italui ir iš Amerikos
išvežamas į Italiją. Šarkiui pralaimė-
jus, aiškūs dalykas, nemaža mūsų vien-
genčių del to susirupinę. Ypač šio nuo-
tikio apgailauja jaunimas.

Kad Šarkis pralaimėjo — visiems
nesmagu. Bet reikia žinoti, kad čam-
pio-
nais visą amžį negalima būti. Vieni čam-
pionai „miršta“, kiti „gema“. Nepaisant
bet gi to, Šarkis atliko tą, ko dar nė vie-
nas lietuvis nėra padaręs. Jis, besi-
kumščiuodamas per ištisus septynis me-
tus, daug galingų vyrų paguldė, sau
graužas turto pasidarė ir labai žymiai
pasitarnavo mums, lietuviams. Jis lietu-
vių vardą išgarsino netik Amerikoje,
bet ir visame pasauly; ypač žemuose
sluogsnuose, kur be jo ir iki šiol nie-
kas nebūtų žinojęs, kad kokie ten lietu-
viai pasauly gyvena. Iki Šarkio laikų
Amerikoje ir kitur tarpe žemesnio luo-
mo lietuviai ir lenkai buvo vienas ir tas
pats. Šarkiui pradėjus kilti ir iškilus
iki pasaulinio čampiono — ir tuose
sluogsnuose jau išmoka lietuvių at-
skirti nuo lenkų, nes kuomet lenkai
pradėjo š. savintis — jis viešai spau-
doje užgindino nesąs joks lenkas. Jis pa-
reikšė, kad jis yra lietuvis. Prie to
Šarkis lietuviybės ir nesigėdijo, kaip da-
ro nemaža Amerikoje gimusių lietuvių.
Jis visur, kur tik buvo proga ir reika-
las save persitastė tikru lietuviu ir su-
tikęs savo viengėnčius su jais lietuviš-
kai kalbėjosi. Lietuvio vardu jis di-
džiavosi. Tuo jis atvertė nemažą ištau-
tėjusių lietuvių. Už tai jam priklauso
didelė garbė.

Ar dabar Šarkio, kaip kumštinin-
ko, žvaigždė užgesusi? Apie tai galima
daryti visokių išvadų. Mano gi nuomo-
nė yra sekama. Tuojau po kumštinių
Šarkis pareiškė pageidavimą, kad jį kas
nors suporuotų su vienu geriausiu Ame-
rikos boksininku, butent Max Baer'iu.
Jis tikisi Baer'į nugalėti ir kitą metą
buti suporuotu su dabartiniu čampionu
Primo Carnera. Tokiu būdu dar visko
gali būti. Šarkis yra dar nepernasas,

vos 30 metų amžiaus. Jis yra dar ir jė-
gingas. Todel galima dailieisti, kad jei
tik gaus progos — gali dar ir čampiono
vainiką atsiimti. Žinoma, butų tai re-
tenybė, nes sykį pralaimėjus čampiona-
tą — sunku atgal atgauti. Bet Šarkis,
kaip amerikoni sako, „yra misteringas
žmogus“. Kodel jis ir čia negali miste-
rijos sulosti?

Na, pagyvensime ir pamtytsime.
Filosofas.

Johnny Goodman Yra Lietuvis

„Tėvynės“ Jaunimo Keliuose buvo ra-
šyta, abejojanč, ar Johnny Goodman,
golfo čampionas, yra lietuvis. Perskai-
čius tą rašinį, kaip Omahos gyventojas,
laikau savo pareigą jį tai paaiškinti, kad
vėliau tokių abejonių mūsų spaudoje ir
žmonėse nekiltų.

Johnny Goodman yra lietuvis, nes
jis gimęs iš lietuvių tėvų. Jo motina ir
tėvas paeina iš Lietuvos, Suvalkų rėdy-
bos. Motina, po tėvais vadinosi Marė
Mališauskiutė. Goodmanai apsivedė A-
merikoje, Pennsylvania valstijoje. Oma-
hoje išgyveno apie 30 metų. Metai atgal,
kada Johnny Goodman išlošė Trans-
Mississippi golfo turnamentą, tai Oma-
hos lietuviai jo garbei surengė vakarėlį
ir įteikė jam dovaną \$100 vertės. Da-
bar gi, kada mūsų Jonukas tapo golfo
čampionu — miesto vyriausybė jį suti-
ko su didele iškilmė. Tose sutiktuose
dalyvavo ir lietuviai. Jie buvo parengę
porą mergaičių — Oną Trainužutę ir
Elenorą Poškiutę — kurios nešė didelę
ragazę gėlių su dideliu auksinėmis rai-
dėmis parašu, kaip sveikinimą nuo lie-
tuvių. Tas gėles vėliau mergaitės už-
nešė ant estrados miesto auditorijoje,
kur Goodmanas oficialiai priimtas ir
sveikintas. Mergaitės jam gėles įteikė
ir pasveikino lietuvių tautos vardu.

Tiesa, netik kitų miestų, bet ir
Omahos lenkai nori Goodmaną pasisa-
vinti. Jie tikrai žinodami, kad jis lietu-
vis, vis tik jį savinasi. Bet šitam prie-
šingas ir pats Johnny Goodman. O jei
kas nori apie jo tautybę jo paties atsi-
klausti, gali jam parašyti šiuo antraštu:
Johnny Goodman, 2201 Deer Park
Boulevard, Omaha, Nebraska.

Aš Joną Goodmaną ir jo visą šeimą
gerai pažįstu. Jo tėvas, Vincas, yra ma-
no kaimynas ir angliškai visai mažai su-
kalba. Jo motina numirus jau 10 metų
atgal. Palaidota iš lietuvių Šv. Antano
bažnyčios. Gyva budama priklausė prie
lietuviškų draugijų. Mirdama, ji paliko
8 sunus ir 2 dukteris. Jonas paeina iš
neturtingos šeimos. Dirbdamas prie gol-
fo kaip caddy (lazdučių nešiotojas) —
pats šios garbės dasigavo.

Aš linkiu mūsų Jonukui geriausio
pasisekimo jo tolimesnėje karjeroje.

Vincenta Poškiene,
5502 So. 33-rd Street,
Omaha, Nebraska.

Nuo Redakcijos. — Rytinėse valsti-
jose tarpe lietuvių, o ypač amerikūnų,
buvo kilus nuomonė, kad Johnny Good-
man nėra lietuvis. Kad šį reikalą galu-
tinai nustatyti, mūsų bendradarbis Jau-
nuolis K. J. tą nuomonę pareiškė Jau-
nimo Keliuose ir prašė Omahos lietuvių
tuo reikalu spaudoje pranešti. Kaip ma-
tome, dabar susilaukėme rašinį, kuris
tikrai to golfo čampiono tautybę nusa-
ko. Ilgoką laišką tame pat klausime ga-
vome ir nuo panelės Matildos Barisui-
tės, kuri Omahoje gyvena ir Goodmanus
pažįsta. Ji taipgi pareiškia, kad jis yra
lietuvis ir jo tėvas seniau vadinosi ne
Goodmanas, bet Utmanas. Taipgi ponia
Poškiene mums prisiuntė kopiją dien-
rašio „Omaha World-Herald“ (iš birž-
lio 11, 1933), kuriame aprašoma Good-
mano primumėvės laimėjus čampionatą.
Ten pažymima, kad lietuviai sutiktuve-
se emė žymią rolę ir net keliose vietose
pažymima: „A boy from the Lithuanian
settlement“, „This Lithuanian boy“ ir
tt. Ponia Poškiene ir p-lė Barisutei
už šias informacijas širdingai ačiūja-
me, nes dabar apie Goodmaną lietuviybę
klausimo jau nėra. Visi žinome, kad jis
yra lietuvis ir mums garbė tokį jaunu-
lį turėti.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo I O T A.

TIESIOSIOS IŠMINTIES TĖVAS.

Tiesioji išmintybė, tai pozityvinė filoso-
fija. Ją sukūrė francuzas, Augustas Comte.
„Aušros“ laikuose laug lietuvių veikėjų buvo
tiesiosios išmintybės persiėmę ir gyveniman
kunlijo to protavimo sąvokas.

Comte visą savo gyvenimą pašventė iš-
dirbimui tiesiosios išmintybės. Atsitraukė jis
nuo kasdieninio, taip sakant, veikiamo gyveni-
mo ir dirbo protiniai vienu-vienas. Taip atsi-
garastino nuo žmonijos, jog jis paaukojo net
savo darbą, laiką, sveikatą, pasimaginimus ir
visas progas — del savo numylėto intelekto,
kuris išvystė pozityvizmą. Neskaitė jis nei
laikraščio. Neigė jis mėgo draugautis su ki-
tais. Bijojo jis, kad jo proto ramybė ir sąži-
nės tyrumas nebūtų suterštas-sudrumstas.

Comte visai nemėgo pasirupinti apie gyve-
nimo medžiaginius reikalus. Jis vienur parei-
škė: „Niekio nėra labiau mirtino mano protui
kaip reikalas, pastumtas į šioj-tokį laipsnį,
pagalvoti kasdieną apie rytojaus dienos duon-
ą. Betgi, aš mažai ir retai kada apie tai
pagalvoju; vienok, kada tik tas užpuola mane,
aš peryvenu valandas savimi nepasitenkini-
mu ir visišku susikurimu, kurie, jei tik ma-
ne dažniau užpultų ir padarytų mane papra-
tuoliu jį, priverstų mane pasmerkti visą savo
darbą, visą mano filosofiją ir baigti savo die-
nas kaip asilas“.

Gale savo gyvenimo Comte virto slėpi-
ningu. Jis buvo bedievis. Laikraščiai išlaikė
paprastąją protybe, o Comte ant galo nei to-
sios neturėjo. Pasenęs, jis išrado tikybą —
Comtinę Trejybę ir Comtinę Dievo Motiną.
Trejybėje buvo Didžioji Butybė (žmonija),
Žemė ir Didžioji Protarybė (oras).

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasikaityk šias pasakėles
savo vaikučiams.

KAIP VARLĖS GAVO SAU KARALIŲ.

Varlės gyveno sau purvyne taip lai-
mingai, kaip tik galėjo. Jos šokinėjo ir
taškėsi vandenį, nieko nebedamos ir
niekas joms nerupėjo. Vienok tulos jų
pradėjo galvoti, kad taip nėra gera, kad
ir varlės reikia turėti tam tikri įsta-
tymai ir karalius. Apsvarstę šį taip
svarbų klausimą, jos nutarė pasiųsti
meldimą pas Jupiterį, kad jis duotų
joms karalių.

— Galingasai Jupiteri! — šaukė
visos varlės. — Atsiųsk mums karalių,
kuris mus valdytų ir užlaikytų tarp
mūsų tvarką!..

Jupiteris pasiukoė iš varlių kvark-
sėjimo ir sviedė žemyn į klaną didelį
rąstą, kuris — tišku-tašku! — įpuolė į
varlių karalystę-purvyne.

Varlės labai persigando. Visos pa-
sileido bėgti. Po tulo laiko, pastebėju-
sios tą rąstą visiškai nekurtant, viena
ar dvi pačių drąsausųjų varlių priplau-
kė arčiau prie rąsto ir stengėsi jį gerai
apžiūrėti. Rąstas visiškai nesikurtino.
Tuokart didžiausioji varlė užsoko ant
rąsto ir emė ant jo šokinėti. Tai maty-
damos ir kitos varlės užsirogiolino ir taip
pat ant rąsto šokinėjo. O vėliaus visos
varlės sugrįžo prie savo kasdieninio
užsiėmimo ir su paniekiniu žiūrėjo į
savo karalių-rąstą, gulintį klane.

Matyt, tasai karalius visai joms
nepatiko. Varlės ir vėl nutarė siųsti Ju-
piteriui meldimą. Jos tarė:

— Mes norime tikro karaliaus, nes
tik tikras karalius galės mus valdyti.
Jupiteris užpyko ant varlių ir nu-
siuntė joms garnį, kuris be jokio pasi-
gailėjimo jas rija. Dabar varlės griau-
denasi del tokio savo neišmanymo, bet
jau pėrvėlu. Užtat jos suprato, jog:

Geriau būti visiškai be valdžios, ne-
gu turėti žiaurią valdžią.

M O T I N Ė L Ė

Mane užaugino
Mielą motinėle,
Dainų išmokino
Sena bakažėlė.
Kiek ji ašarėlį
Del mangs išliejo,
Kas gal suskaičiuoti
Vargelių mamytės.
Kiek naktų nemigo
Kiek dienų nerimo —
Akių nesudejo,
Kolei užaugino.
Kad nors motinėlei
Už tai užmokėčiau —
Lengvą senatvę
Aš del jos norėčiau.
Jonė Vaideletė.

J U O K A S

Jonukas pasakoja savo broliukui, Petru-
kui:
— Aš pračiau naktį sapnavau, kad rusų
nešiojau anglis iš vieno kampo į kitą.
— Tik nesakyk apie tai mamytėi, nes ji
tuč tuojau lieps tau rankas nusimazgoti — pa-
sergėjo Petrukas.

PRIEZODŽIAI

Del tos skylės visi tylės.
Del vienos gijalės audeklas negenda.

Pasaulio Kontinentai

Valstybės, Valdžia, Pramonė ir Miestai.

(Tęsa)

Norvegija — karalystė, užimanti Skandi-
navijos pussalio vakarinės dalies apie 125,000
keturkampį mylių plotą, prie Kjolens kalnų,
kurį viršūnės siekia iki 8,000 pėdų augščio.
Apie 70% viso žemės ploto sudaro kalnai, uo-
los ir pan.; gi apie 3,000 ket. mylių sudaro van-
denai, taip, kad tik apie 3,500 ket. mylių žemės
tinka apdirbimui. Klimatas minkštas. Upėse
yra daug brangių žuvų. Saloj Špiebergen (apie
25,000 ket. mylių plotas) yra turtingos anglų
kasyklos. Šalies tvarkymui valdžią sudaro dve-
jų rūmų parlamentas (storting), susidedantis iš
123 gyventojų renkamų atstovų: vienas ket-
virtadalis jų sudaro senatą (lagting), likusioji
dalis lieka pasiuntinių bute (odelsting). Pra-
monė: žemdirbystė (auginama šienas, avižos,
miežiai, rugiai, bulvės), pienininkystė, žuvinin-
kystė, medžio išdirbiniai ir kasyklos: sidabro,
vario ir geležies.

Transportacijai turi apie 2,000 mylių gele-
žinkelių ir kiek vandeninių kelių jūrų pakra-
ščiais. Svarbiausi miestai: sostinė Oslo, Bergen,
Trondhjem ir Stavanger.

* * *

Portugalija — respublika, Iberijos pus-
saly, užimanti apie 35,490 keturkampį mylių
plotą (įskaitant Azores ir Madeira salas Atlan-
tiko vandenyne). Yra augštų kalnų ir didelių
upių; didžiausios upės: Minho, Guadiana, Duero
ir Tapus. Šalies valdžią sudaro parlamento dve-
ji rumai: gyventojų renkamų trims metams
164 atstovų ir 71 tautos tarybos narių. Valsty-
bės prezidentą, keturiems metams, renka pa-
rlamento abu rumai (prezidentas negali but per-
renkamas antram terminui). Pramonė sudaro
žemdirbystę, auginimas avių, kiaulių ir ožkų.
Užauginama daug rugių ir kukurūzų. Ekspor-
tuoją daug vyno, alvyvų, žuvų, riešutų, bulvių,
fygų ir tt. Žuvininkystė žymiai išsiplėtus. Po
žuvininkystės eina išdirbystė: bėvelnos verpyk-
los, šilko gamyba, korko, odos, stiklo, popieros,
aukso ir sidabro išdirbiniai. Pagaminama daug
druskos ir gipso.

Transportacijai turi apie 2,000 mylių ge-
ležinkelių, kurių pusę operuoja valstybė.
Svarbiausi miestai: sostinė Lisbon, Opor-
to, Setubal, Braga ir Coimbra.
Portugalijos kolonijos. Afrikoj: Cape Ver-
de salos, Guinea, Principe ir St. Thomas salos,
Angola ir Mozambique. Azijoj: Goa, Diu, Ti-
mor ir Macao (Indijoj). Visos kolonijos suda-
ro 936,264 keturkampį mylių plotą.

* * *

Rumunija — karalystė, sudaranti apie
122,282 keturkampį mylių plotą prie Karpatų
kalnų. Šalis labai kalnuota, tarpkahnėse daug
pelkių, kurias sudaro iš kalnų tekanti šaltiniai
ir upeliai. Šalies valdžią sudaro parlamentas
dvejų departamentų (atstovų butas ir sena-
tas), tačiau parlamento veikimą karalius turi
savo kontrolė. Karaliaus užgirtus patvarky-
mus vykdo ministerių taryba. Parlamentan
renkamais gali but tik tie pavaldiniai, kurie
moka mokesčius ir nejaunesni 21 metų am-
žiaus. Pramonės pirmoj vietoj žemdirbystė;
apie 80% gyventojų verčiasi žemės apdirbimu.
Auginama kviečiai, kukurūzai, tabakas, vynuogės
ir kitokios vnuogos. Iš žemės gaunama alie-
jus, durpės, druska, geležis ir varis.

Transportacijai yra apie 7,500 mylių gele-
žinkelių ir vandeninių kelių (Dunajum ir Juo-
dųjų jūrų pakraščiais), visi valstybės kontro-
lėje. Svarbiausi miestai: sostinė Bucharest,
Jassi, Balac ir Kišenev.

* * *

Rusija — socialistiškai-revoliucionieriška
tarybų respublika (arba „socialistiškų tarybų
unija), užimanti apie 8,200,000 keturkampį
mylių plotą. Yra augštų kalnų, ypatingai Kau-
kazo, Krivo ir Uralų kalnai, kurių tuli siekia
iki 5,000 pėdų augščio. Per 200 mylių į šiaurę
nuo Kaspijos jūrų žemė lygi, slėnis žemiau ju-
rų paviršiaus. Yra daug upių, kurių didžiau-
sios: Volga, tekanti į rytus, pro Kazanį ir Kaspi-
jos juras; Don ir Dniepr teka į Juodąsias juras;
Dvina teka į Latviją ir ten įpuola į Baltiko ju-
ras; Volkov teka į Ladoną ežerą ir Neva į Fi-
nijos užlą. Šalies valdžią sudaro darbininkų
ir kareivių atstovų tarybos (soviets). Rinki-
muose gali dalyvaut ir renkamais gali but tik
tie žmonės, kurie dirba produktyvišką darbą.
Išpildančiąją valdžią sudaro taip vadinama
„žmonių komisorių“ taryba, kuri tam tikrais
metų laikais susirenka Maskvoj. Valstybė pas-
kirstyta į daugelį apyrbūbių, kuriose reikalus
tvarko vietinės tarybos, bet svarbieji reikalai,
liečianti kariuomenę, pirkybą, sutartis su kito-
mis valstybėmis ir tt. yra tik centralinės val-
džios galioje.

Normališkais laikais Rusijos pramonės
žemdirbystė stovėjo augščiau visos Europos.
Rugių, miežių, avių ir kitokių grūdų pervir-

šius buvo eksportuojamas į užrubežius, taipgi
kailiai, odos, linai, tabakas, cukriniai runkeliai.
Pietinėje daly auga vata ir įvairios uogos. Daug
girių, turinčių daugybę popiermedžių ir tarpu-
tynmedžių. Į vakarus nuo Uralo kalnų yra ang-
lių kasyklos (Donec klioniuse), Krivo apylin-
kėse (Krivoj Rog, Kerson, metoli Kerč) yra ge-
ležies kasyklos. Transportacijai yra suvirš
20,000 mylių geležinkelių ir apie 15,000 mylių
vandeninių kelių kanalais, upėmis, ežerais ir
jūrų pakraščiais.

Svarbiausi miestai: sostinė Maskva, Lenin-
grand, Odesa, Kijev ir Karkov.

Rusija Azijoj (su kolonijomis): Sibiras
(Turkėstanas, Kirgizija, Jakuta, Buriatija,
Oiradija), Bokara (83,000 ket. mylių; čia ga-
minama bovelna ir šilkai; auginama kviečiai,
kanapės, tabakas, avys, kupriai ir arkliai. Yra
aukso, aluminio, druskos ir sieros klodai). Kiva
(apie 24,000 ket. myl. plotas. Daugiausia tyrai.
Yra kiek dirbamos žemės apie Amu-Daria ir
audyklos).

* * *

San Marina — viena iš seniausių Europoj
ir mažiausių pasaulio valstybė, sudaranti apie
38 keturkampes mylias Italijos teritorijoj. Val-
stybėlė turi gyventojų nepilnai 14,000, labai
kalnuota, nes į ją įeina kampas Apennos kalnų.
Šalies tvarką veda gyventojų renkama iš 60
atstovų valstybės taryba, kurios du nariai ski-
riami regentais, kaip vyriausio valdžios auto-
ritetai; jiedu savo pareigas eina pasimainyda-
mi kas šeši mėnesiai. Valstybėlės pramonė tai
gaminimas vyno, auginimas gyvulių ir kalnuose
rankiojimas brangių akmenėlių. Visa tai eks-
portuojama ir už gautus pinigų perkama užru-
bežiuose reikalingi žmonių gyvenimui reikmenys.

* * *

Švedija — karalystė, užimanti rytų pusę
didesnę dalį Skandinavijos pussalio, apie 173-
035 keturkampį mylių plotę, įskaitant Gotland,
Oland salas ir daug mažyčių salukių Baltiko
jurose, kurios sudaro apie 3,000 keturkampį
mylių plotą. Apie 8% visos teritorijos sudaro
vandenai; daugybė ežerų sudaro 14,000 ketur-
kampį mylių plotą. Iš visų ežerų du didžiau-
si tai Venner ir Vetter; abudu sujungti kana-
lais. Valdžios vyriausiu autoritetu yra kara-
lius ir valstybės taryba. Vidujinius reikalus,
kontakte su karaliaus ir valstybės tadybos su-
tikimu, tvarko dvejų reportamentų rumai:
žemesnysis su 230 ir augštesnysis su 150 na-
rių. Šalies pramonė: žemdirbystė, gyvulinin-
kystė ir pienininkystė užima pirmą vietą. Au-
ginama rugiai, avižos, miežiai, kviečiai ir bul-
vės. Gyvulių veisiama labai daug. Sviesto di-
desnė pusė eksportuojama. Turtingos girios
duoda eksportui daug medžių, ypač popierme-
džių. Yra turtingų geležies kasyklų. Išdirbys-
tės šakoj dirbama plienas, centrifugos, degtu-
kai, lempoms, telefonams ir telegrafams apa-
ratų apdirbiniai ir motorai. Švedijos stiklo ir
parcelėno išdirbiniai geriausi pasauly.

Transportacijai yra apie 10,000 mylių ge-
ležinkelių, kurie tam tikruose punktuose jun-
giasi su vandeniniais keliais.

Svarbiausi miestai: sostinė Stockholm,
Gottenborg, Malmo ir Norkoping.

* * *

Šveicarija — konfederališka respublika,
susidedanti iš 25 kantonų, kurie sudaro apie
15,976 keturkampį mylių plotą. Šalis kalnuota,
nes į ją įeina Alpų kalnų vartinė, gė šiaurvaka-
rinę dalį surėmę jūros kalnai, tarpe kurių daug
gilių, uoluotų daubų ir revų. Yra daug ežerų,
kurių didžiausi Geneva ir Constance (sudaro
po 200 keturkampį mylių) ir Neuchatel (90
ket. mylių). Dalis teritorijos (kur augštos
kalvos) pridengta amžinu smiegu. Šalies valdžią
sudaro ir įstatymus leidžia federališka valsty-
bės taryba dviejuose departamentuose (189
tautos atstovai ir 44 valstybės atstovai). Val-
stybės tarybos vyriausiu autoritetu yra tautos
taryba. Svarbesnieji reikalai leidžiami išristi
gyventojų balsavimu. Atskiri kantonai turi sa-
vo autonomiškas tiesas ir savo vietinius reika-
lus tvarko savo legislaturose. Pramonės svar-
biausia šaka tai svetimšaliai turistai, kurie
tukstančiais lankosi kasmet. Gyventojai, kas
tik išgali, užlaiko viešbučius, vasarnamius, va-
lyklas ir kitokių svečiams patogumų vietas, ku-
rias turistams išnuomoja už pinigus. Išdirbys-
tės išsiplėtus šilko ir bėvelnos verpyklose ir
audyklose, kur tukstančiai žmonių pelno sau
pragyvenimą. Fabrikuose dirbama laikrodžiai,
laikrodėliai ir visokios mašinos. Auginama daug
karvių, avių ir ožkų. Pertai kiti vertiasi pieni-
ninkyste. Ypač gaminama daug geltonojo su-
rio. Nemažai gaminama saldainių, kondensuo-
to pieno ir čiokolado. Daug visko eksportuoja-
ma. Transportacijai yra apie 4,000 mylių gele-
žinkelių, didžiūmoj elektriški.

Svarbiausi miestai: sostinė Bern, Zurich,
Basel, St. Gall, Laussanna, Geneva ir Lucerne.
(Dangiau bus)

S. L. A. REIKALAI

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-RO APSKRIČIO PIKNIKUI BESIARTINANT.

Liepos 30 d. visi Mass. valstijos lietuviai laukia, nes tą dieną Vose's Pavilion, Maynard, Mass. įvyksta SLA. 2-ro apskričio piknikas, arba teisingiau pasakius Mass. ir apylinkės lietuvių metinė šventė, kur iš visų miestų ir miestelių visi lietuviai suvažiuoja sudarydami kelių tukstančių minią. Serlesnieji turi progą bent kartą metuose sueiti, padraugauti, pasikalbėti ir paviešėti, o jaunimas gerai pasilinksminoti ir parodyti savo gabumus sporte.

Šių metų piknikas bus nepaprastai įdomus programu. Dainuos S. Pauras ir J. Mitrikaitė. Worcesterio juokdariai "Mes Keturi" krės visokius šposus. Čia publikai bus proga atviram ore išgirsti gerą koncertą.

Bus proga išgirsti ir idomias prakalbas. Kalbės apskr. pirm. adv. F. J. Bagočius ir SLA. Centro sekretorius M. J. Vinikas.

Sporto programos bus didelės. Bus plaukimo lenktynės, bėgimo lenktynės: vyrų, vaikų ir merginų. Laimėtojai gaus brangias dovanas. Taipgi bus virvės traukimas tarp Bostono su Montello ir Norwoodo su Worcesterio. Du laimėtojai turės persiimti ir laimėtojas gaus čempiono garbę ir dovaną. Virvės traukimui kiekviena minėta kolonija turi statyti 7 rinktus vyrus ir aštuoną kaip jo kapitoną. Tų kolonijų SLA. nariai pasistengkite gerai susiorganizuoti, kad laimėtumėte čempionatą.

Dirvelio orkestra visus gerai palinksmins.

Specialiai busai veš publiką iš sekančių miestų: Iš So. Bostono, nuo Lietuvių Salės E. St. 10:30 val. ryte. Iš Worcesterio nuo 12 Vernon St. 12 val. dieną. Taipgi busai važiuos iš Chelsea, Montello, Norwood, Lawrence, Lowell ir kitų miestų. Visiems bus proga, nuvažiuoti į šį didžiausį lietuvių pikniką.

Pikniko gaspadorius p. K. P. Jurgelionas smarkiai darbuojasi, kad visa kelių tukstančių publika būtų tinkamai priimta, pavaišinta ir palinksminata. Ir iš tiesų, argi rastusi bent kuris lietuvis arba SLA. narys, kuris tą dieną galėtų būti ramus pasilinks namuose? Sulaukę liepos 30 d. visi važiuokime į Maynardą, ten kur bus Sporto žaislai, dainos ir muzika.

K. J. Paulauskas, SLA. 2 apskr. sekr.

PRANESIMAS SLA. DEŠIMTO APSKRIČIO KUOPOMS.

Šiuo pranešime visoms SLA. 10-to apskričio kuopoms ir tame apskrity gyvenantiems S. L. A. nariams bei visiems lietuviams, kad apskričio piknikas įvyks liepos 23 d., prie Four Mile Road, Stasio Mocaus rezorte, keturios mylios į šiaurę nuo Racine, Wis. Todel kviečiame visas kuopas, SLA. narius ir visus lietuvius šiame piknike dalyvauti. SLA. nariai turėsime pasitarimą kas link darbuotės šio apskričio ir Susivienijimo labo.

Malonėkite atsilankyti. J. Radavičia, 3626 — 18-th St., Kenosha, Wis.

—Tik tas jaunuolis gali jaustis laimingas, kuris moka savo tėvų kalbą.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

SPRINGFIELD, ILL. IŠ SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

SLA. 275 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 9 dieną, naujoje vietoje, I. O. O. F. svetainėje, ant 2-ry lubų, 213½ So. 4-th St. Dabar čia jau visada susirinkimai bus laimi, komi 2-ry sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2-ry val. popietį. Senosios svetainės pasibaigę „lystas“ ir buvome priversti iš jos išsikraustyti. Tinkamą svetainės susirinkimas užgyrė.

Naujų aplikantų įstoti į Susiv. nesirado. Ligoniams ligoj pašelpo aplaikyta \$148.00. Šiame susirinkime raportuota, kad buvo tik 2 ligoniai: Nelė (Liukačiūtė) Wolfienė ir Petronė Liekšienė. Pastaroji skaitosi ligone nuo balandžio mėnesio, o atsisakė nuo ligos pašelpo 1 dieną liepos. Bet šios ligonės per visą jos sirgimą niekas iš kuopos narių nelankė. Visi nariai atsisakė ją lankyti dėl tulų priežasčių. Susirinkimas nutarė tą buvusią ligonę butinai pakviesti į sekančią kuopos susirinkimą, kad ji ateitų ir pasiaiškintų, nes įtariama dirbusi laike savo sirgimo. Kuopos valdyba šį reikalą tinkamai išstirs ir SLA. Centrai praneš.

Stasys Janarauskas skaitė raportą iš atsituvusio birželio 25 dieną kuopos pikniko. Nors čia mus visus slėgia sunki bedarbė-depresija ir jau 15-tas mėnuo angliakasių ilgas streikas, bet piknikas visgi nusisekė ir dar pelno keliolika dolerių atliko. Žmonės nors ir nubiednėję, suvargę ir parsirupinę, tačiau visgi pageidauja drauge susieiti į skaitlingesnį savųjų brolių būrelį ir čionai vieni su kitais pasidalinti savomis mintimis ir vargais; pasiguosti ir vienas kitą suraminti. Taipgi gražiam žmonių susirinkimely yra lengviau nors ant valandėlės laiko užmiršti savo rūpesčius-vargus ir šiek-tiek pralinksmėti. Ir taip mūsų piknike skaitlingai žmonių dalyvavo, gražiai linksminosi ir žaidė iki vėlyvai nakties. Visi kaip broliai, kaip draugai. Šio gražaus pikniko surengėjais buvo: Stasys Janarauskas, Juozas Kuznickas, Vladas Feiferis, Petras Kliučininkas ir Kazys Juozapavičius. Piknike patarnautojai buvo: Kazys Masteika, Mrs. Masteikienė, Petras Pečiokas, J. Kuznickas, K. Juozapaitis, panelės Pečiokiūtė, Lūišiūtė, Blazaičiūtė ir kiti. Iš pikniko raportas priimta ir ištarta nuo širdus ačiū pikniko surengėjams, patarnautojams ir atsilankiusiai publikai. Taipgi nutarta tą patį pikniko surengimo komitetą palikti ir ant toliaus, ir jeigu bus galima, dar kitą pikniką vėliau surengti. O jeigu ne pikniką, tai balių.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 Kp. Susirinkimo. Sekmadienį, liepos 2 d., Lietuvių Svetainėje buvo SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas ir kaip vasaros laiku neskaitylingas.

Protokolas priimtas taip, kaip buvo skaitytas. Valdybos raportai priimti. Turėjo būti kuopos įeigų ir išeigų pusmetinis raportas, bet matyti kuopos valdyba pamiršo knygas peržiūrėti, todėl pusmetinio raportu nebuvo. Padaryta pastaba, kad valdyba tokį pusmetinį raportą padaryti sekančiam susirinkimui.

Komisija, kuri yra išrinkta darbuotis prisirengimui prie sekančio SLA. Seimo, pranešė, jog turėjo bendrą pasitarimą su kitų kuopų tam reikalui išrinktomis komisijomis ir jie nutarė, kad rengti bendrą pikniką, kad padarius pelno, kurį bus galima panaudoti Seimo rengimui. Komisijos raportas ir propozicija priimta.

Komisija, kuri darbuos knygy peržiūrėjime del pereina metų finansų raštininko paderių klaidų bei netikslumų nepasirūšiant tulų sumą narių duoklių į Centrą, pranešė, kad jų darbas pabaigtas ir už savo sugaištą laiką pasiuntė S. L. A. Centro sekretoriui bilą be kuopos tarpininkystės. Taip gi neprašė, kiek jie reikalauja už savo darbą.

Nežinia iš kur sužinojo Detroito hoteliai, kad sekančias Selmas bus Detroito sekančią vasarą. Bet jau dabar iš įvairių hotelių gauta pasiulymai per laiškus ir pasiuntinius laikyti Seimą jų įstaigoje. Prižada veltui salę ir kitus patogumus. Korespondentas.

WILKES BARRE, PA.

SLA. 35 Kuopos Susirinkimas. SLA. 35 kp. susirinkimas įvyko 2 d. liepos B. Poteliuno svetainėje, 53 Bank St., Wilkes Barre, Pa.

Kvietėme visus narius į šį susirinkimą atsilankyti, nes turėjome labai daug reikalų dėl apsvartymo, todėl atsilankė nemažas skaičius narių. Buvo išduotas išdo globėjų raportas su pagyrimu, kad mūsų SLA. 35 kuopos sekretoriai knygas veda labai teisingai ir aiškioji formoje, be jokių klaidų.

Mūsų kuopos susirinkimui būna labai ramūs. Nariai organizacijos reikalus svarsto rimtai ir susirinkimuose gražiai užsilanko. Už tai narius reikia pagirti. Bet taip ir reikia. Mes žinome, kad tokia organizacija, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, yra labai reikalinga, todėl visi rimtai jos reikalus ir svarsto. Jonas Andriūšis.

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 136 Kuopos Darbuotės.

SLA. 136 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 6 dieną. Visus kuopos reikalus sutvarkius, prieita prie komisijų raportų. J. Lavanavičius raportavo Lietuvių Kultūros Darželio reikalus. Raportas priimtas.

SLA. 136 kuopos susirinkimas dėkuoja SLA. prezidentui, p. S. Gegužiui, už prisirūpinimą pasveikinimo telegramo laike minimo darželio atidarymo Susivienijimo vardu. Mūsų kuopos ir kitų kuopų SLA. nariams buvo smagu girdėti, kai mūsų organizacijos prezidentas vade visų narių pasveikino šį kultūrinį žygį. Tas mums suteikė daug garbės. Pono Gegužio žygis pagirtinas, nes buvo labai vietoje.

Mūsų kuopa šiame susirinkime nutarė atsisaukti ir visus SLA. narius šiuo reikalu. Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželyi yra paskirta vieta S. L. A. organizacijos vardu pasodinti medį. Tai būtų labai svarbus dalykas. Turint tokį medį, mūsų organizacijos vardas visuomet gyvuotų. Todel mes kreipiamės į SLA. narius, kad jie apsvartytų, koks medis šin darželin geriausiai tikytų ir tokį medį tame daržely pasodytume, kokio didžiama pagaiduotų. Tai būtų svarbu paderiai dar pirm sekmadienį, kuris jau neperitoliausia. Vyktant į seimą beabejo, džiūma delegatų sustos ir Clevelande pasiūlyrėti. Visi turėtų kuo pasigėrėti. Gal but gerai, kad šita reikalą pavestų SLA. 136 kuopai, kuri galėtų medį parinkti ir pasodinti. Jei šitas mūsų su-

manydas būtų vietoje — prasytume jį paremti ir atsiliepti. Jei ta garbė mums tektų, tai mes, bendromis jėgomis su vietinėmis SLA. kuopomis, tą reikalą atliktume. Butų pagaidaujama, kad šiuo klausimu SLA. nariai atsilieptų per organą.

Iš SLA. 136 kuopos parengimų komisijos paaiškėjo, kad šią vasarą rengia dar vieną draugišką pikniką. Tai įvyks rugsėjo 3 dieną ir bus grynai draugiškas parengimas, kur S. L. A. nariai turės progos pasimatyti ir smagu laiką už prinešamą kainą turėti. Į pikniką bus įleidi visi veltui. Vietos visiems užteks. Visus išanksto kviečiame į šį parengimą atsilankyti. S. Čerauka, SLA. 136 kp. pirm.

CHICAGO, ILL.

SLA. 36 Kp. Piknikas. SLA. 36 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks rugpjūčio 6 dieną, Antano Raibužio farmoj, už Willow Springs, Ill. Turėsime gražų programą. Dainuosime lietuviškas daineles, kaip ir budavo Lietuvoje savo gimtiniame kaime dainuojame. Vieta labai graži. Prašau visų atvažiuoti ir smagu laiką praleisti. Bus visokių žaidimų, turėsime keptą avį ir kitokių užkandžių, kurių mieste net negalima gauti. Smagus laiko turėsime visi.

Reikia važiuoti Archer Ave. iki Willow Springs, pasukti po dešinė į važiuoti iki 83-rd St., paskui pasukti po kairę. Reikia daboti SLA. 36 kuopos išskabas, kurios bus išskabytos ant stulpų. Sulig išskabų bus lengva surasti išvažiavimo vietą.

Visus atsilankyti kviečia Rengimo Komisija. SUNDERLAND, MASS. SLA. 37 Kp. Piknikas. SLA. 37 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks liepos 23 d., p. B. Kačinsko uky, Leverett, Mass., gražiam beržynely. Bus gerų užkandžių, visokių gėrimų — šaltų ir karštų. Taipgi bus muzikantai, kurie gros lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Kviečiame visus į šį mūsų parengimą atsilankyti. Visi busite užganėdinti, mes mes pasistengsime visus širdingai pavaišinti ir pasilinksmininti. Taigi visi taisykit kojas liepos 23 dienai. Bukite seni ir jauni. Galisės tik tie, kurie neatsilankys.

B. Pilvinienė.

LAWRENCE, MASS. IŠ SLA. 41 Kp. Darbuotės. SLA. 41 kuopos susirinkimas įvyko liepos 11 dieną. Nors narių atsilankė neperdaug, bet susirinkimas buvo gyvas.

Pirmininkui atidarius susirinkimą ir perbėgus kuopos bei bendrai organizacijos reikalus, kalbėta apie 2 apskričio pikniką, kuris įvyks liepos 30 d. Išrinkta keturi darbininkai, kurie padirbės tame piknike. Tais darbininkais yra: Vanda Baumilienė, Ona Dzovalienė, Marta Pačinskienė ir Antanas Bagdonas. Busų suradimo komisija išdavė raportą. Pranešė, kad busas jau paimtas. Pakvietė, kad nariai, kurie norės į pikniką važiuoti, pridurtų vardus. Ir netrukus pasirodė, jog jau veik pilnas busas. Todel jei nebus galima visų sutalpyti į vieną busą, tai prisieis paimti dar ir kitą.

Skaityta laiškas iš Lowell, Mass. SLA. 173 kuopos. Ta kuopa duoda sumanyką, kad Lowell, Lawrence ir Haverhill SLA. kuopos surengtų bendrą pikniką. Jei tokio pikniko surengimas pasisektų, tai uždarytų aukotume Lietuvių Kambary Pittsburgo Universitete. Toks SLA. 173 kuopos suma-

nymas užgirta ir išrinkta komisija susižinojimui su Lowellio kuopa. Į komisiją įeina: P. Baumila ir K. Vidunas.

Dabar Lawrence bus galima daugiau kas veikti, nes prasiideda geri laikai. Darbai jau pušėtinai gerai eina, tai žmonės visai kitaip žiuri į parengimus ir todėl nėra baimės bent kokią pramogą surengti.

SLA. 41 Kp. Narių Žiniai.

Visi nariai, kurie užsisakė vietą buse važiuvimui į SLA. 2 apskričio pikniką — malonėkite nedėlioję, liepos 30 d., susirinkti 12 valandą, nes busas išeis 12:30 val. popiet.

P. Baumila, SLA. 41 kp. sekr.

WATERBURY, CONN.

Iš SLA. 11 Kp. Susirinkimo. SLA. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko 6 d. liepos. Susirinkimą atidarė pirm. O. Matas. Protokolų sekr., p-lė Olga Azunariūtė, perskaitė praieito susirinkimo protokolą, kuris tapo priimtas.

Toliaus buvo skaitytas laiškas nuo SLA. 4 apskričio sekr., p-lės Olgos Azunariūtės, kuri pranešė, kad 4 apskr. išvažiavimas įvyks 30 d. liepos, Hartford, Conn. Kvietė dalyvauti visus narius tame išvažiavime. Pikniko rengimo komisija pranešė, kad piknikas buvo rengiamas 9 d. liepos, bet tuojaus atšauktas, nes kitas piknikas tą pačią dieną rengiamas. Todel kuopos piknikas sulaukytas. Prie to, pas komisiją nebuvo sutarimo rengime, tai kuopai padarė išskasčių už apskelbimus.

Finansų sekr., p-lė H. Tareitė pranešė, kad knygos neperžiūrėta ir atskaita nepadaryta. Kadangi viena knygy peržiūrėjimo kom. narė ponja K. Stasnislovaitienė yra išvažiavus į Lietuvą, tai jos vieton išrinkta M. K. Krugielis. Todel knygy peržiūrėjimo raportas bus išduotas sekančiam susirinkime.

Toliaus buvo skaitytas nuo depozitorijų adv. Blensfield laiškas kaslink išmokėjimo pomirtinės Kažemėkieni. Kitos draugystės pomirtinės dar ir nemokėjo. Adv. laišką nutarta pasiųsti į Centrą.

Prisirašė nauja narė, Silvija Pavilionienė.

P. Motiečius, SLA. 11 kp. koresp.

NEKROLOGIJA

TRENTON, N. J.

A. a. Jonas Bačalis, SLA. 302 Kp. Narys.

Birželio 23 d., po ilgos penkių metų ligos, numirė SLA. 302 kuopos narys, a. a. Jonas Bačalis. Velionis gimė 1890 metais Lietuvoje, Panevėžio valsčiuje ir parapijoje.

Į šią šalį atvyko 1910 metais. Trentone pradėjo gyventi 1916 metais. Velionis dirbo viešųjų darbų. Susitaupęs kiek pinigų, nusipirko nuosavą namą ir valgomųjų daiktų krautuvę. Velionis buvo linksmas, geros širdies, didelis Lietuvos patriotas ir visuomenės darbuotojas. Laikė karo ir karui priklausę į Tautos Fondo skyrių ir į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus rėmėjų skyrių, į kuriuos stambiai aukodavo. Taipgi darbavosi visokiose komisijose bei parengimuose, kur tik buvo del Lietuvos ar lietuvių tės labo. Laikė parduvinėjimo L. L. P. Bonų, pats pirkio kiek išgalėjo ir nė vieno nepraleido nepakalbines, kad pirkty Lietuvos Bonus.

1919 metais velionis suorganizavo SLA. 302 kuopą. Budamas kuopos sekretorium ir organizatorium buvo išauginęs kuopą iki 50 narių. Apart S. L. A., priklausė į šv. Jurgio

draugiją, Lietuvių Politikos klubą ir kelias kitatautiškas organizacijas. SLA. 302 kuopa ir Lietuvių Klubas nupirko gyvų gėlių vainikus.

Birželio 26 d., su bažnytinėmis apeigomis, palaidotas šv. Jono kapinėse. Didelis burs giminių, pažįstamų ir draugų, atiduodami velioniui paskutinį patarnavimą, jį palydėjo į kapus.

Velionis paliko dideliame nuliudime moterį ir sunų. Sunus, dviems dienoms prieš tėvo mirtį, užbaigė augstesnį mokslą. Taipgi paliko motiną, tris brolius ir vieną seserį, kurie gyvena Lietuvoje ir vieną brolių ir du dėdes ir daug giminių Amerikoje.

Nuliudime liekame ir visi S. L. A. 302 kuopos nariai bei velionio geri draugai ir pažįstami.

Lai tau buna lengva šios šalies šaltoje žemelėje išstis.

Jonas Poškus.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPU BEI APSKRIČIU PARENGIMAI

SLA. 4-to APSKRIČIO metinis išvažiavimas įvyks sekmadienį, liepos 30 d., 1933 m., Charter Oak Parke, Hartford, Connecticut. Pradžia 10-tą valandą ryte. Visi malonėkite atsilankyti ir smagu laiką praleisti.

SLA. DEŠIMTO APSKRIČIO piknikas įvyks liepos 23 d., prie Four Mile Road, Stasio Mocaus rezorte, keturios mylios į šiaurę nuo Racine, Wis. Visi malonėkite atsilankyti. Prie tos progos bus ir SLA. narių pasitarimas delei organizacijos labo.

ANSONIA, CONN., SLA. 66 ir 142 kp. (iš New Haven) bendras piknikas įvyks liepos 23 d., Schutzen Parke, Ansonia, Conn. Bus žaislų, prakalbų ir įvairių pamarginimų. Visi šių kolonijų ir apylinkės lietuvių kviečiami šiame piknike dalyvauti. Visi turėsime smagus laiko.

STAMFORD, CONN., SLA. 168 kuopos didelis piknikas įvyks liepos 23 d. Širdingai kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti šioj gražioj vietoj. Atvažiuavę į Stamfordą, važiuokit tiesiog į Hope St., iki Springdale. Pikniko vieta nuo kelio matyti.

SUNDERLAND, MASS., SLA. 37 kuopos piknikas įvyks liepos 23 d., B. Kačinsko uky gražiam beržynely, Leverett, Mass. Bus gera muzika, skanių užkandžių ir gardžių gėrimų. Visi kviečiami atsilankyti. Visi turėsime smagus laiko.

SPRINGFIELD, ILL., SLA. 158 kp. piknikas įvyks liepos 30 d., visiems žinomoje vietoje, Zoo Parke, viena mylia už miesto ir žiemius. Bus gera muzika, kuri gros visokius šokus; ypač patiks jaunimui. Bus skanių užkandžių ir gardžių gėrimų. Labai patogi vieta automobiliams privažuoti. Kviečiame visus atsilankyti ir turėti smagus laiko. Jei tą dieną lytų — piknikas įvyks vėliau, apie ką bus pranešta.

Kuopu Susirinkimai

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 30 d. liepos, 1:30 val. po pietų, Julius Danulevičiaus svetainėje. Visi draugai malonėkite pributi, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi nepamirškite atsivesti savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos. P. Augustaitis — sekr.

Los Angeles, Cal. SLA. 75 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 4 d., 7 val. vakare, 432 So. Main St., room 35. Visi nariai ir narės malonėkite pributi ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 75 kuopos. K. Lubin — sekr.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. rugpjūčio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Susirinkimas perkeltas viena savaitė anksčiau, nes 13 d. rugpjūčio įvyksta mūsų kuopos piknikas. Po pikniko susirinkimai vėl bus laikomi kaip ir visados, antrą nedėdienį po pirmą. B. Petila — sekr.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.
A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.
M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
K. P. Gugis, Iždinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
J. Januškevičius, Jr., Iž. Gl., 219 S. Highland St., W. Hartford, Conn.
S. Mockus, Iž. Gl., 327 E. Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

J. J. Bachunas, Sodus, Mich.
X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.
M. A. Raginskas, 291 Phillips Ave. (Lynnwood), Wilkes Barre, Pa.

Istatų Komisija:

P. W. Birštonas, Oak Street, Sheanadoah, Pa.
F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y.
Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.
Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.
Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.
J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.
J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.
J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliūtė, 9511 Herrick Ave., Forest Hills, N. Y.
E. Grigiūtė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

E. Mikužiūtė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.
J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.
J. Mitrikaitė, 55 Vernon St., Worcester, Mass.

Mūsų Lakunai Žuvo

(Tąs nuo 1 pusl.)

Nenoromis prisijei apsilpiti asaromis. Didelės visų Amerikos lietuvių ir dviejų karžygingų vyrų pastangos nuėjo niekais. Jie žuvo. Žuvo, tačiau, karžygingai. Jie padarė didelį šuolį. Nukovojo dideles juras, padarė apie 4,500 mylių, ir tik nežinomų aplinkybių, kurios gal vėliau paaiškės — buvo priversti galvas padėti sveltimoje žemėje, visai netoli mūsų laikinos sostinės Kauno...

LAKUNŲ LAUKIMAS LIETUVOJE.

Mes su atvyromis ir sujau-dintomis širdimis lakunus ly-dėjome, o tokiu pat jaudėsiu jų laukė Kaune. Pranešimai nusako, kad šeštadienį į Kau-ną lakunų pasitiktų, suplaukė daug žmonių iš viso krašto. Didelės minios jų laukė Alek-soto erodrome. Ten laukian-tiems prisijei daugiau susi-jaudinti, negu mums čia, Ame-rikoje. Kad kaip. Darius ir leit. Girėnas išskrido — į Kauną pranešta tuojau iš New Yorko. Belaukdami, jie gavo praneši-mą, jog lakunai perskrido Newfoundlandą. Dar vėliau ga-vo pranešimą, jog jie matyti virš Airijos. Paskui migloti, klaidinantį pranešimą. Vienas tokių pranešimų Lietuvos žmo-nes pasiekė, buk lietuvių laku-nai matyta netoli Oslo, Norve-gijoje. Pasirodė, kad buvęs kokio tai laikraščio lėktuvas. Po to pranešimas, jog Lituan-i-ca jau Karaliaučiuje. Laukian-čiųjų širdys siekė gomurį: la-kunai jau visai arti!... Tai su-žinojus, iš Kauno pasiūtį lėk-tuvai lakunus pasitiktų. Bet ir čia neteisingas pranešimas. Pasirodė, jog tai Post'as. Paskutinis į Kauną ir tiksliau-sias pranešimas, tai kad mūsų lakunai virš Pomaranijos, apie pusantros valandos kad pasie-kus Kauną. Išgirdus tai ir Lie-tuvos premieras Tubelis atėjo į erodromą lakunus pasveikin-ti. Žmonėse vėl didelis entu-ziazmas ir pakilęs upas.

Bet tuo tarpu tamsūs debe-sys Lietuvos padangy slankio-jo. Tie patys debesys ir Pom-a-ranijoj siutė. Kai Kaune lie-tuviai kėlė ovacijas ir kai mes, amerikiečiai su prispaustomis širdimis laukėme bile links-mos žinėlės apie mūsų lakunų likimą — tas pats likimas jiems ka kitą jau lėmė. Jie, gal but tuo laiku, jau su mir-timi kovoję.

Ir štai, Kauną, Ameriką ir visą pasaulį pasiekė liudna ži-nia: lietuviai lakunai žuvo. Ar sveltimoje del to skaudą šir-dį — nežinome, bet kožnas lietuvis kur nebutų, šitą pir-mą mūsų žygį, kuris netoli triumfo pasiekė, bet pasibaigė tragiškai — labai ir labai at-jaučiame. Žuvo mūsų lakunai, žuvo ir mūsų pakilęs entuziaz-mas... Tačiau reikia tai sutikti ramiai. Mūsų lakunai savo gy-vybėmis papildė tą skaičių kar-žygių, kurie jau seniau orą ko-vodami žuvo ir tų, kurių dar ne vienas žus...

NELAIMĖS PRIEŽASTIS.

Nelaimės tikrosios priežas-ties gal niekad nebus galima nustatyti. Kas gi tai padarys, jei jos tikrieji dalyviai žuvę?... Spėjama, tačiau, kad jie buvo priversti nusileisti del stokos gazolino. Radus sudužusį ero-planą — bakai (tankai) buvę tušti. Todel aiškiasias daly-kas, kad taip ir bus: pristoka-vus gazolino jie norėjo nusi-leisti, bet pasitaikė netinkama nusileidimui vieta, miškas, ir eroplanas sudužo.

Amerikonų spauda Lietu-viams lakunams duoda didelio kredito kaip drąsiems karžy-

giams. Jie išskrido netik be leidimo ar pasų, bet ir menkai prisirengę: net neturėjo rei-kalingiausio dalyko, kaip para-šutas ir radio.

NEPAMATUOTOS KALBOS.

New Yorke buvo pasklydę kalbų (ką net ir kai kurie laik-raščiai paskelbė), buk prie la-kunų sudužusio lėktuvo rasta trys lavonai. Kadangi amt lai-škų pakelio yra tys vardai, abie-jų lakunų ir jų mekaniko Vik-toro Jasiulaičio, spėta, kad tuo trečiu asmeniu bus bene Ja-siulaitis. Liepos 17 d. spau-doje buvo nusakyta, kad kas-link to trečio asmens einą tyri-nėjimai. Liepos 18 d. rytu mes apie tai atsklausėme Floyd Bennett oficialių. Visų pirma jie pareiškė visiems lietuviams didelę apgailą del lakunų mir-ties, pagyrė juos kaipo narsius vyrus ir pasakė, kad kaslink Jasiulaičio, tai esantis nepama-tuotas pletkas, nes minimas as-muo liepos 17 dieną lankėsi šiame erodrome. Ant laiškų maišelio jo vardas įrašytas gal tik del jo pagarbos, nes jis prie Lituanicos veik du mėne-sius nemokamai ir pasišventu-siai dirbo.

KADA TIKRAI LĖK-TUVAS NUKRITO.

Iš Kauno pranešimas nusa-ko, kad lėktuvas nukritęs 12:30 val. rytu. Tačiau tulas ukininkas Pomaranijos kaime-lio Kuhdam, netoli kurios vie-tos nelaimė įvyko, pasakoja, kad smarkų puolimą jis girdė-jęs apie 1:30 val. rytu. Kadan-gi buvo didelė audra, tai jis į nuotikio vietą pažiūrėti nėjo. Tik rytu burys moterų, kurios išėjo grybauti — miško krašte rado sudužusį lėktuvą. Prope-teris ir motoras giliai įsmigę į žemę. Kitos lėktuvo dalys su-laužytos ir susukios į kruvą lužesius. Dideli medžiai išlauž-ty. Kadangi netoli to miško yra didelė pieva, lakunai, matyt, taikė nusileisti toje pievoje. Bet iš priežasties didelės aud-ras nepataikė. Darius sėdėjo prie vairo, o Girėno tik viena koja lėktuve, kita kuno dalis pasvirus ant lėktuvo šono. Ma-tyt, jis bandęs išsokti, bet tai padaryti nepavyko.

Grybautojoms suradus laku-nus, tuojau pranešta vyriausy-bei, kuri atvykusi susekė, jog tai esama lietuvių lakunų, ku-ris skrido iš New Yorko į Kau-ną. Apie nelaimę pranešimas pasauliui padaryta tik apie 8 val. rytu.

VOKIEČIAI GERBIA LAKUNUS.

Vokiečių valdžios oficialai lakunų lavonus tuojau nugabe-no į vietinį lavonbutį, kur pas-tatyta garbės sargyba. Sužino-ję vietiniai ir apylinkės žmo-nės tuojau pradėjo plaukti la-kunų pažiūrėti. Jų lavonai bu-vo apmesti daugybe gyvų gė-lių vainikų.

Pasirodo, kad ir vokiečiai lietuvių didelei nelaimėi giliai užjaučia.

GIRIA LAKUNUS.

New Yorko oro biuro direk-torius Dr. Kimbell, sužinojęs apie lietuvių nelaimingą liki-mą, pirmiausia pareiškė augš-tų abiem lakunams pagirimą. Sulig jo nuožiuos tuo laiku, kada jie skrido per jurą — jura buvusi sunkių mingių pa-dengta. Jiems visą laiką prisi-kejo skristi per tas miglas. Dr. Kimbell lietuviams giria kaipo gerus navigatorius, gerus la-kunus ir drąsius oro kariauto-jus. Dele lėktuvo sunkumo jie negalėję iškilti virš debesų ir nustatyti oro kelių sulig žvaig-ždžių. Bet jie gerai atrado savo

kelių ir už tai jiems priklauso didelė pagarbą. Tai buvo drą-sių vaikinių žygis!

UŽUOJAUTA GIMINĖMS.

Chicago, Ill., liepos 17. — Šiandien pas kap. Dariaus mo-tiną Augustiną Degulienę atsi-lankė Lietuvos Atstovas Minis-teris B. K. Balutis, konsulai p. A. Kalvaitis ir p. P. Žadeikis ir nuliudusiai žuvusio lakuno motinai, varde Lietuvos valsty-bės, pareiškė apgailos užuojau-tą.

Motina del sunaus mirties labai sujudinta. Jos visos vil-tys buvo, kad jos sunelis pa-siektų to tikslu, kuriam jis taip šventai buvo pasirijęs. Širdingiausia liudėsio užuo-jautą Dariaus moliudusiai mo-tinai, jo giminėms, taipgi leit. Girėno giminėms varde visos mūsų organizacijos reiškiamė ir mes, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centras, „Tėvynės“ Redakcija ir visas štabas.

GĖDULA LAKUNAMS.

Gavome iš Washingtono „Elto“ pranešimą, kad visoje Lietuvoje paskelbta lakunų pa-garbai gėdulos diena. Iš kitų šaltinių gauname pranešimų, jog Lietuvos Aero Kliubas ir Lietuvos Valstybės Oro Laivy-nas lakunų gėdulą paskelbė iš-tisam mėnesiui.

Gėdulingas minėtuves rengia ir Amerikos lietuviai. Bene pirmutinė tokia gėdulos diena bus surengta New Yorko-Bro-oklyne. Čia gėdulos minėtuves įvyks pirmadienį, liepos 24

dieną. (Plačiau apie tai 8-ta-me pusl.) Beabejo tokias gėdu-las minėtuves surengs ir kitų kolonijų lietuviai, ypač tos lie-tuvių kolonijos, kurios New Yorko-Kauno skridimą aktyviai rėmė. Kiekvieno lietuvių šven-ta pareiga nulenkti galvas tiems karžygiams, kurie savo gyvybes padėjo ant mūsų tau-tos ir Lietuvos garbės aukuro.

LAKUNUS LAIDOS LIETUVOJE.

„Elto“ ir kitais praneši-mais, lakunų kunai iš Vokietij-os į Lietuvos laikiną sostinę bus parnešti valdiškais lėktu-vais ir ten valstybės lėšomis bei didelėmis išlaidomis pala-i-doti. Del lakunų laidotuvių lie-pos 17 d. pas Dariaus motiną, ponį Augustiną Degulienę, at-silankė Lietuvos Atstovas Mi-nisteris B. K. Balutis, Lietu-vos konsulai A. Kalvaitis ir P. Žadeikis ir pranešė, kad Lietu-va morinti lakunus savo lėšo-mis palaidoti. Dariaus motina su tuo sutiko ir todel lakunai bus palaidoti Kaune.

Kadangi mums prisieis apie žuvusius lakunus dar nekartą išsistarti ir šias žinias, jei jos nevisai tikslios, tikslesnėmis papildyti — šiuo ir baigiame. Lai mūsų jauniems karžy-giams buna lengva šaltoje že-melėje išsėti. Jie žuvo kaipo drąsus lietuviai, kuriems apėjo lietuvių vardas aviacijos srity pakelti. Mes juos, kaipo to-kius, visuomet ir minėkime.

Draugiškumas

Kada mes buvome maži ir jauni — su savo draugais va-landas, o dažnai, net ištisas dienas drauge praleidome. Ir tai pasikartodavo ne retkar-čiais, bet kiekvieną dieną me-tuose. Mes bėgiojome mišku-se ar laukuose; mes drauge žuovome; burui vykome į ju-rą, tenkinį ar upę pasimaudy-ti. Kur nors ant maltoje me-kinio ar užsalusios balos čiuzi-nėjome. Mes darėme slėpynes kur nors rusy ar kurio nors kieme kokį tai žaislą žaidėme. Mūsų draugiškumas tuomet bu-vo artimas. Išrodė, kad mes be vienas kito nebūtume galė-ję ilgai gyventi. Jei kas nors mūsų vaikiskame gyvenime jaudinancoj nutiko ar turėjo nutikti — mes laikėme šventa pareigą ir savo draugus tenai turėti, kad ir jie tą įspudingą jaudėsį pergyventų.

Vėliau, kai mokėmės kolegi-joje ar kitoje kokioje mokyk-loje — mūsų draugiškumas bu-vo dar didesnis. Burelis mūsų, gulėdami kur nors po medžiu ar kurio nors kambary sėdėda-mi, kalbėjome ištisas valan-das; kartais ištisas naktis. Labai maži klausimų tuomet išsprendėme. Bet mes laimėjo-me vienas kitų didelį pasitike-jimą. Jei šitas mūsų gyvenimo periodas nieko daugiau nedavė, tai bent brangų draugiškumą mummyse tampriai palaikė.

Po to, mes tas kolegijas ar mokyklas baigėme ir jas aplė-dome. Mes išėjome į gyveni-mą, užsidėjome to gyvenimo sunkiasias naštas ant savo pe-čių. Mes įlindome į kasdieninį darbą eigą. Mes tuose darbuose išsigrudinome. Jaunystės im-pulsas mummyse užleido vietą ci-niškam išsiskaičiavimui bėgti draube su gyvenimu. Ir bėgti skubiai, kad nuo to gyvenimo nesusiliktų. Draugus mes tu-rėjome, bet — apgailėtina re-i-čia pasakyti — neturėjome lai-ko su jais sueiti ar arti vienas kito buti kaip kad seniau būda-vome. Didžiuma mūsų laiko da-bar reikia butinai praleisti prie užsiėmimo su savo biznio, darbo ar profesijos pagelbin-ka. Nors tas laikas eina įdo-

Bet mūsų dienų organizaci-nis gyvenimas taip sutvarky-tas, kad vienas pas kitą ne vi-sada galima lankytis. Nekartą del to mes ir girdime išsireiš-kimus: „Aš bučiau pas tave užėjęs, bet žinojau, kad tu bu-si užimtas“. Ir taip yra. Pa-vyzdžiui, jei turėdama laiko užsukai pas savo draugą arba tą, su kuriuo nori susidraugu-ti, į biurą ar dirbtuvę kur jis dirba. Aiškus dalykas, tuo sa-vo apsilankymu ne smagumo, bet nemalonumo ir jam ir sau pasidarysi. Jei panašų „vizitą“ jis pas tave padarys — irgi tas pats nutiks. Reiks tuojau at-siskirti.

Draugiškume, kai ir visur kitur, reikia išlaikyti lygsva-rą, nes sužiniai nustojus gerą draugą labai daug nustoji. Mes tą brangų dalyką išmainome vien ant darbo ir „visuomeni-o veikimo“. Bet dažnai butų gera kiek mažiau veikti, o tuo pačiu laiku papildyti savo šir-dis draugiškumo elyksiru. Be gero draugo gyvenimas nuobod-us. O tas mūsų gyvenimas neperilgas. Kam tad skursti? Pagaliau, ar smagu mums bus prisiminti, kad draugų ieškoti jau pervału, kad mes neturėjo-me laiko net susirasti savo šir-džiai artimo žmogaus, su ku-riuo bent valandėlę-kitą butu-me galėję atvirame pasikalbė-jime praleisti? Didžiumą daly-kų mes galime nusipirkti už pi-nigus. Bet draugiškumas už pinigų nenuperkamas. Tam tikslui reikia pašvesti laiko. Tad ar negalima bent dalelę, kad ir šventadieniais, to savo laiko del brangaus draugišku-mo praleisti? —b.

Atydai

Lietuvi, lietuve, jeigu nori žinoti ką reiškia Etninės Kultu-ros Draugija Lietuvoje ir jos apie 20 skyrių, tai užsiprenu-meruo k savaitinį laikraštį „Laisvamanis“ — Duonelaičio gatvė Nr. 3 a, Kaunas, Lithu-ania. — Tik \$1.80 metams. Šiandien niekas neginėčia, kad Amerikos lietuviai prisidė-jo nemažai prie įkurimo nepri-klausomos valstybės Lietuvos. Ir galutinai Lietuvos piliečius išvaduos iš dvasios vergijos, vykdy-ami amerikietis lietuvis, vykdy-damas gyvenimą: kas dora, gražu ir gera. Tad švieskimės ir kitiems prigelbėkime šviesti. Kviečiu užsiprenumeruoti „Laisvamanį“ — tik \$1.80 me-tams.

Dr. A. L. Graičunas, 3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Jūs Turite Tą „Nesijau-čių Gerai“ Jausmą? Mūsų patarimas jums yra, nueikite pas savo vaistininką ir už dolerį nusipirkite sau butelį

Nuga-Tone

Po visą pasaulį paskilbusį toniką, kuris stimuliuoja jusų apetitą, at-gaivina visą jusų sistemą ir jus jau-sitės tvirtesniu ir miegosite geriaus. Viso mėnesio treatmentas viename butelyje tabletkų. Pradėkite šį treat-mentą tuojau ir jeigu po dvide-šimties dienų jus busite neužganė-dintas, jus pinigai bus jums su-grąžinti — jus neimate jokios rizi-kos.

Reumatizmas Sausgėlė

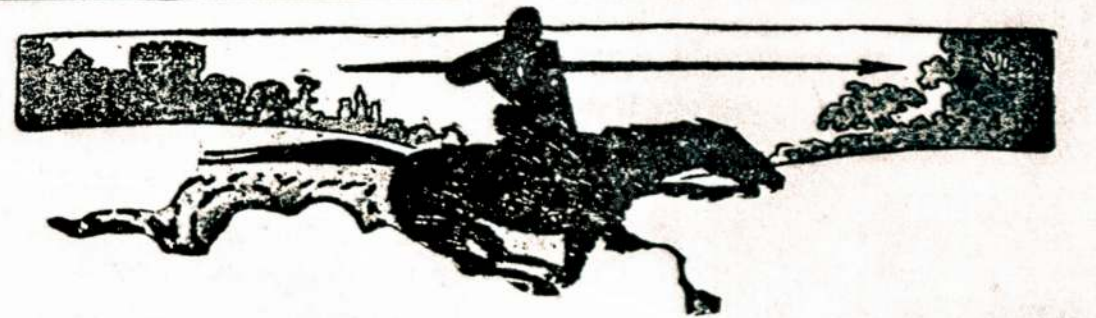
Nesikankykite savęs skaus-mais. Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėimu, arba Mėšlungiu raumenų sukinu, nes skau-dėjimai nat patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina virš-minėtas ligas; mums šiandien daugybę žmonių siunčia padė-kavones pasveikė. Kaina 50c, per paštą 55c, ar divi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI-KA T O S“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Paktas Su Dantimis

Spaudoje plačiai rašoma apie keturių valstybių — Anglijos, Francijos, Italijos ir Vokietij-os — padaryta dešimčiai me-tų nekariavimo pakta-sutartį. Nors iki šiol ši sutartis dar nepasirašyta, bet tikimasi, kad šio mėnesio pabaigoje bus pa-sirašyta. Šį pakta vienaip ir ki-taip aiškina Francija, kas pu-sėtinai nervuoja Vokietiją. Kad Vokietiją kiek nuraminti, įsikisio Italijos diktatorius Mussolini ir padarė savo in-terpretaciją. Jis sako, kad Francija to pakto reikšmę aiš-kinanti klaidingai. Anot Mus-solinio tas paktas turis savo dantis. Jis bus naudingas ne kuriai vienai valstybei, kaip Francija nori įtikinti, bet vi-soms keturioms, kurios jį pasi-rašys. Ir ta nauda teks toms visoms valstybės per 10 ištisų metų.

— Kas juokus daro su ryto-jum, tas negali tikėtis gero ry-tojaus.

“Juodo Karžygio Sunus”

Su „Dirvos“ nr. 1, 1933 metais, prasidės spausdinti labai įdomi Istorinė Apsaka, „Merunas, Juodo Karžygio Sunus“, iš Lietuvių kovų su Vikingais, 850 — metais, ka-da tie jurų plėšikai užpuolė ir užėmė garsią tų laikų pilį Apulę.

Apsaka tęsis „Dirvoje“ per porą metų. Dabar lai-kas pradėti skaityti „Dirvą“. Pasiųskit laišką dolarį da-bar, susipažinimui su „Dirva“.

„Dirva“ yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis. Metams: Amerikoje \$2; Kanadon \$2.50; Lietuvon ir kitur \$3.00. — REIKALAUKIT NUMERO PAMATYMOI — DYKAL —

“DIRVA”

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!	
A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijoniaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (R. Damijoniaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškio Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Prad.)	50c.
Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašiotis)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinioji Istorija	\$1.50
Drambulėklis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klino)	\$1.25
Geometrijos Uždavinyns	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida. Su užsakymais kreipkitės: VIENYBĖ 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Jei Nori Žinot Kas Pasaulį Dedasi, Skaityk “AMERIKOS LIETUVI”

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINĮ LAIERAŠTĮ Prenumeratos Kaina Suv. Valstijose \$1.50; Kanadoj ir Lietuvoj \$2. metams

- 1—Kas dabar prisijęs \$1.50, tas gaus Amer. Lietuvių metams ir \$1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiau paduoto sąrašo.
- 2—Kas prisijęs \$5, tas gaus Amerikos Lietuvį metams ir už \$12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų sąrašo.
- 3—Kas Prisijęs \$10, tas gaus Amerikos Lietuvį per 2 metu ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, \$25 VERTĖS KNYGOS, KURIAS GALIT ĮSIGYT UŽSIRAŠANT AMERIKOS LIETUVI:

1—Valgių Gaminimo Knyga... \$1.00	16—Daktaras Kišenėje	1.00
2—Didysis Sappininkas	17—4-rios Juokų Knygos	.70
3—4-rios Ukinkystės Knygos 1.50	18—3-ys Knygos Eilėraščių	1.20
4—Suv. Valstijų Konstitucija ir Suvienytos Valstijos	19—Ben-Hur, Istorija iš Kristaus Gyvenimo Laikų	1.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir Gyvenimo Filosofija	20—Prancūzų Revoliucija	.40
6—Raspūtinas—Apsaka	21—Belaivio Balsas—Apsaka	.15
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo	22—Gyvilųjų Protas	1.00
8—Lietuvos Kariuomenė	23—Lietuva Karės Metė	.50
9—Angliškai Liet. Žodynėlis	24—Gėležiniai Nagai—Apsaka	.35
10—Lietuvių Kalbos Gramatika	25—Lietuvos Įstatymai	4.00
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys	26—Tiesyklės Vest Susirinkimus	.15
12—Prancūzų Kalbos Rankvedys	27—Lietuvos Rankvedys su 1200 Adresu	.25
13—Rusų Kalbos Rankvedys	28—Vilniaus Albumas su Lietu-vo Istorija	4.00
14—Esperanto Kalb. Rankvedys 1.00	29—Bijūnėlis, Teatras su Dainom	.50
15—Aritmetikos Rankvedys		

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: Amerikos Lietuvis 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

Vargšė Indija

Kartą vienam lietuviui teko įsikalbėti su vienu anglų dženelmanu, besilankančiu Lietuvoje įvairiais kultūros ir politikos klausimais. Jis klausinėjo apie mūsų šalį. Ir kai jis išgirdo, kad rusų viešpatavimo laikais lietuviams buvo draudžiama spausdinti savo knygas ir laikraščius gimtąja kalba, — džentelmenas nusijuokė ir patekšlino lietuviui per petį: — Tai anekdotas, Tamsta juokdarys! — Anglo jokių būdu nebuvo galima įtikinti, kad taip ištikrųjų būta; juk jis demokratiškos, senų tradicijų šalies žmogus, jis negali įsivaizduoti, kad buvo kažkokta šalis, pajungusi kitą kraštą ir nedavusi net laikraščio skaityti savo tėvų kalba. Yes, anekdotas! Anglas laisvas pilietis, anglas pats myli ir gerbia „laisvę“ ir kitiem jos nepavydi. Kaip jis gali suprasti panašų charinčės Rusijos barbarizmą. O vis dėlto šitam džentelmeniui toli ne reikėjo ieškoti, reikėjo tik pažvelgti į jo šalies imperialistų ir kapitalistų pavergtas kolonijas. Tiesa, ten jie rašto ir laikraščių negina, bet todėl turpa kaip išmanydami po devynis kailius nuo vargšės Indijos.

Dabar tarp kitų didelės svarbos klausimų, nemaža dėmesio pasaulis skiria Indijos įvykiams ir jos kovoms už nepriklausomybę. Viso pasaulio spauda rašo apie keltulio Gandhį, kuris vos gyvas išliko nuo savo atkaklaus užsispyrimo. Dauti, ir tuo atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtos Indijos reikalus. Eina kova tarp pavergtųjų indų ir Britų imperijos galybės. Ši kova vadovaujama Gandhi buvo pasyvi, nuolaidi... Gandhi kovos būdai šių metų revoliucionieriams ir kovotojams atrodo keisti ir naišvys. Tuo tarpu kai anglų gubernatorių pavaldiniai ir šerifai indų kovotojus už savo nepriklausomybę kiša į kalėjimus ar net ginklą prieš juos vartoja gandininkai pasyviai eina be ginklo, be jokio apsigynimo įrankio. Žinoma, šiais kapitalistinio laikais nieko nedarysi tokiais kovos būdais. Šis protestas ir judėjimas prieš anglus turės išsilietį į aštrią, sąmoningą kovą. Gandhi gal bus tik pirmtakas ir paruošėjas, — Indijos judėjimas duos jai ne vieną atkaklų ir drąsų žmogų.

Indija vžima didelį Azijos plotą, turi labai daug gamtos turtų ir tirštai apgyventa. Todėl šios ar kitos išsilusavimo kovos rezultatas turės nemažą įtakos ir viso pasaulio santikiams.

Idomi šios nelaimingos tautos istorija. Nuo senų laikų savo turtai ir sodriai turtinga gamta Indija sukelavo grobuonišką norą Europos turtuoliais ir valdovams turėti šį kraštą savo naguose. Dar gerokai prieš Kristaus gimimą, kai Indija buvo iškiu ir tokiu būdu nepriklausoma, kėsinosi ją užkariauti Aleksandras Makedonietis, Tamerlanas ir kiti. XV amž. Mogulų dinastija sugėvė visus indus politiniai suburti į burį, bet sekantį amžių Indija atitenka į Portugalijos karalių nelaisvę, o netrukus ir anglų „Indijos kompanijos“ nagus. Ši puikiai organizuota bendrovė pusrėčio šimto metų naudojo si Indijos turtais kiek tik jai tilpo. Josios kariai gaudavo nepaprastai didelį atlyginimą. Sipajams trukšmaujant, o vėliau jų buriams sukilus, britų vyriausybė uždarė „Indų kompaniją“ ir Indija iš privačių išnaudotojų rankų perėjo į or-

ganizuotą anglų valdžios, kapitalistų nuosavybę. Atitraukė kariuomenę, atplukdė savo laivyną, čia monopolizavo prekybą, įvedė savo tvarką ir pradėjo skleisti „civilizaciją“ ginklų ir priespaula, šita garbinga, laisva, neapkenčianti priespaudos ir išnaudojimo garbingoji Britų Imperija!

Indijos plotas — 5 milijonai kvadratinų kilometrų su 350 milijonų gyventojų. Vienam kvadr. kilometrui tenka 70 gyventojų. Taigi Indijos gyvenama palyginamai tirščiau negu Europoje, kur bendras vienam kvadr. kilom. skaičius yra 50 žmonių. Jeigu prisiminsime labai žemą indų ukių kultūros laipsnį ir didelį anglų vietinių gyventojų išnaudojimą, tai galima konstatuoti, kad Indija yra nuolatinio bado ir skurdos šalis. Tik 19-tame šimtmetyje 32 milijonai žmonių žuvo nuo bado ir anglų „viešpatavimo“. Badas ten kasdieniškas reiškinys.

Indija yra žemės ukių šalis. Visa žemė priklauso valstybei. Valstybė nuomoja ją 8-niems milijonams stambių dvarininkų, o iš pastarųjų po mažus sklypukus nuomoja smulkus žemdirbiai, geriau sakant, visokių feodalų ir maharadžų baudžiauninkai ir kumečiai. Indijos valstiečio padėtis labai sunki. Du trečdaliai metinio derliaus eina dvarininkų kišenėms ir valstybės mokesčiams apmokėti; pačiam dirbančiajam lieka nepilnas vienas trečdalis. Valstietis apmoka ištaisingą maharadžų (indų dvarininkų, bajorų) gyvenimą ir anglų okupacijos išlaidas. Reiškia Indijos valstietis turi savo praktiškai kruvinu darbu šerti du ponus — savąj maharadžą ir anglų imperialistą, kolonistą... Indų biednuomenė, valstiečiai maitinasi dažniausiai nelukštentais ryžiais, žirniais, augaliniais riebalais. Valstiečiai nuolat pasikendė skolose. Pavyzdžiui, daugumos valstiečių 70% derliaus eina skolų apmokėjimui. Assan provincijos arbatos plantacijos dirba vienas milijonas šeimininkų. Dienos uždarbis 3—6 pensų suma. Tai vos vos galima už tokius pinigus išsimaitinti dieną, nebent pusbadžiu.

Kad skurdas ir nelaimės Indijoje didėjo, rodo šie skaičiai: 1801 m. vidutinis žmogaus amžius, paėmus bendru maštabu, siekė 30 metų; 1910 m. jau tik 23 metus. Europoje, nežiūrint ir taip pat pablogėjusios gyvenimo sąlygas, per tą laiką vidutinis žmogaus amžius padidėjo nuo 35 iki 47 met. amžiaus.

Pagal surinktus davinius Indijoje 230 mil. gyventojų verčiasi žemės ukiu, 37 mil. — amatais, 18 mil. prekyba, 20 mil. sodžiaus biednuomenė, arba proletariatas, neturi jokių gyvenimo galimybių ir tik 3 mil. pramonės darbininkai, daugiausia bovelnos išdirbinių. Viso ši vidutinių arba smulkių savo turtais ir ištekliais žmonių armija maitina didžiausią skaičių dykaduonių maharadžų ir anglų vakdininkų.

Ilgą laiką anglai visur ir visiemis skelbė, kad Anglų viešpatavimas ten viską sutvarkė, pakėlė kultūrą ir „gerovę“... Tvirtino, kad jeigu indai kada nors ir pasiektų savo nepriklausomybę, tai tuo tik sau ir kitiems nelaimės užsitrauktų, grįžtų į fanatizmą ir primityvišką kultūros laipsnį, — žodžiu, be anglų šiai vargšai tautai nėra gyvenimo!

Faktai visai ką kitą rodo. Visiems yra žinoma, kad svarbiausia indų skurdo priežastis

— britų šeimininkavimas Indijoje. Anglai remia feodalinę santvarką, kad tuo būdu sustabdytų kultūrinį, ekonominį ir technikinį ugi. Anglija labai šnairai žiūri į vietinės pramonės plėtotę, nes ji padarytą rimtą konkurenciją anglų prekėms, kuriomis čia užverčia visą šalį ir už mažus blizgučius išveža visas Indijos vertybes.

Ypatinai smulkiosios pramonės augimą visokiais būdais bando pakirsti, uždėdama didžiausius mokesčius ir neduodama leidimų. Lygiagrečiai su anglų ukių ir pramonės politiką eina ir Gandhi politika, kuris lyg britų paskatintas pats propaguoja marškinis, vilninius rūbus, pats juos audžia, pats visus žemės įrankius gamina ir sąmoningai lyg ir stabdo Indų judėjimą.

Taigi savo pasyvia, nuolaidžia politika, kuri yra daug daugiau naudingesnė patiems anglams, negu pavergtiems indams, gandininkai gal ištikrųjų daugiau pataikauja pirmiesiems, — sąmoningai ar ne, — nėra ginčo. Nepatenkintais, judresnis, gyvesnis, revoliucinis elementas Gandhi politika suplaukia į paskiras sroves, sroveles. Pastaruoju metu Indijoje smarkiai pradėjo plisti komunistinis judėjimas. Su laiku jis, beabejo, atneš savus vaisius, jei Anglija ir toliau varys šitokią išnaudojimo politiką.

Kad nepavydėtina indų padėtis savo krašte, daug pasakoją sekantis faktas: krašto

Guiglielmo Markoni

Šiandien retai užtiksi tokį stogą ar kiemą, kuriame nestyrotų lazdos ar kartys laikantios ištemptas radio antenas. Pagaliau, gal tokio stogo ar kiemo jau visi neberastume. Šiandien juk radio taip visur išplitę, kad apie jį ką nors gali papasakoti kiekvienas mažas berniukas ar mergaitė. Ir nauda, kurią radio duoda — mums visiems be jokių kalbų aiški.

Taigi, besiklausydami sau iš kaž kur, iš už šimtų ar tukstančių mylių, perduodamų kalbų, muzikos ir įvairių žinių — ne kartą pakraipome galvas ir nusistebime. Dargi dažnai pridėdame, kad tas žmogus, kuris tokį nepaprastą dalyką sugalvojo, tikriausiai turėjo Salliamono protą. Bet gal ne visi žinome, kad radio yra paprastas iš pažiuos žmogaus išradimas. Tuo žmogui yra italas, vardu Markoni.

Guiglielmo (Vilijus) Markoni gimė 1874 metais Griffone, Italijoje, metoli Bolonijos. Kartais atsitinka, kad didieji žmonės iš mažų dienų dažniausia buna negabūs, ar bent rodo paalinkimą į kitus kuriuos dalykus, ar tuos, su kuriais paskui susiduria, nudirba tiesiog nuostabių darbų ir pragaršėja. Markoni betgi nebuvo toksai, kaip kiti. Jis jau iš mažų dienų daugiausia mėgo įvairius mechanizmus, dar tik vos pavaikščiodamas, dauguma laiko praleisdavo bedėliodamas ir besukinėdamas įvairius ratukus. Tėvas išanksto jau numatė, kad sunus bus ne koks nors rašytojas ar dailininkas, o technikas.

Ir ištikrųjų, mažo Markoni nedomino nei arklukai, nei kiti mažų vaikų žaislai. Jis būdavo laimingas, susidurdamas su fizikos reiškiniais. Fizika jį viliojo ir paliko jis jai ištikimam ligi pat šių dienų.

Tėvas, matydamas tuos suklus gubumus ir palinkimus, nevaržė jo, o sudarė sąlygas, kad jis galėtų lavintis kaip tik šioje srity. Jaunas Markoni

Darbas — Žmogaus Laimė

Viename Šveicarijos mieste yra laikrodinis, po kuriu parašyta: „Ši minutė yra paskutinė“. Šis trumpas posakis pasibaistėtinai skamba tam, kuriam netik minutės, bet ir valandos slenka tuščios į praeitį. Jis tvirtavali priverčia susimąstyti, giliau suprasti, ką reiškia minutė ar valanda, nepalikusi vaisių, nei jam, nei žmonijai. Minutėmis, valandomis slenka gyvenimas. Nė nepasijusime esą senatvės glėby. Tada prasime padarytas klaidas, šauksimės jaunystės, kurią, rodos, mokėtume praleisti. Sulaukęs žilos senatvės, arba ir pagyvenęs žmogus jaučiasi laimingas, patenkintas, jeigu jo gyvenimas nepraslinko vėjais.

„Veltui praslinkusi minutė nėra nelaimė“, — sako Napoleonas. Daugelis mūsų teisinamės nesugebą dirbti. Pateisiname savo nedarbštumą negabumais, negalavimais ir kitokiais dalykais, nežinodami ar nenorėdami žinoti, kad didžiųjų žmonių geniališko pamatas buvo darbas ir kantrybė. Kiekvienas, kuris ržtasi ir, turi valios dirbti, bent kurioje srity gali būti geras darbininkas. Darbas tepadaro žmogų ir gabiu. „Kas tvirtina, jog galima kai kas padaryti be darbo ir rupešcio, — sako Franklinas, — tas yra tvirkintojas.

Nelaikas vytiis laiką, kada jis traukiasi nuo mūsų. Paklausus vieną francuzų veikėją, kaip jis gali apsidirbti turėdamas įvairių reikalių ir užsiminti visuomeniniu veikimu, atsakė: „Neatidedu rytdienai to, ką galiu šiandien atlikti“. Tą svarbų dalyką suprato ir lietuvių liaudis. Ji sukūrė gana vertingų patarių, kurios kiekvienam žingsniui primena tikslų laiko sunaudojimą. Sako: „Džiovink šieną, kol saulė šviečia“, ir kt. Vadinas, nelauk gražaus rytojaus, kai smarkus lietus supudys jį.

Jeigu gyvenime ilgus amžius, žinoma, valandėlė, kita būtų lyg lašas juroje. Tačiau mūsų amžius trumpas. Savo amžių dar patirpiname ilgai išsėdėdami, ilgai miegodami. Kaip sunku atsikelti anksti rytą, ypač turintiems geras materiales sąlygas, kuriems nerupi kasdieninis pragyvenimas? Jų nuomone, darbas tetinka žemesniesiems sluoksniams. Visiškai ką kitą apie tai galvoja garsus valdovas, bei mokslininkai. Petras Didysis kėlėsi su aušra. Jis sakė: „Noriu prailginti savo gyvenimą, dėl to miegu kiek galint mažiau“.

Ilgas miegojimas kenkia oraganizmui, kartais net ir žmogaus moralei. Su tikslingu laiko naudojimu rišamas ir punktualumas, į kurį ypač mūsų tautoje nekreipiama dėmesio.

Paskelbtas susirinkimas, varkaras. Lauk, leisk laiką veltui, kol kuris augstas ponas ar ponija susitvarkys ir ateis. Tuo atžvilgiu mes labai dideli atsilikėliai. Tas rodo netvarkingumą, nemokėjimą taupyti laiko. Punktuoliu žmogui visai pasitiki, nes jis savo pareigas gerai atlieka. Neapvilnia kitų, pasiteisindamas įvairiais negalavimais. Kartą Jurgio Washingtono sekretorius pasivėlavęs teisinosi dėl to, kad jo laikrodis vėluoja. Washingtonas sakė: „Tai tamsta turi įsigyti kitą laikrodį, arba aš kitą sekretorių“.

Devyniasdešimts devyni procentai darbo ir vienas procentas talento sudaro genijų — sako Edisonas.

Nė vargas, nė kilmė negali užstoti žmogui kelio į laimingą ateitį. Amerikos prezidentas

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

PUSIAUKELY.

Mes dabar gyvename pusiauvasario laiką. Tai dar vienas iš keliolikos, vasarinių sezonų mūsų trumpo amžiaus. Kiekvienas mėnesis nauja proga. Bet ką gero nuveikei, ką atsieki per praeitus šešis mėnesius šių metų? Ką manai atlikti per šiuos pasilikusius šešis mėnesius iki naujų metų?

Jeigu tau neatėjo mintin šitie klausimai, tai apgailėtina.

Gyvenimo keliu mes privalome keliauti ne verčiami, bet entuziastiškai, noriai, energingai ir pilnu atsivimu tai kelienei.

Kelionę pradėdame nuo lopšelio. Baigiam ant mirties patalo. Ilga kelionė tam žmogui, kuris nieko kito nemažsto kaip tik dasekti kelio galą. Bet visai trumpas kelias tam, kuris mamo daug ką savo toje kelionėje atsiekti.

Sulaukėme vasaros karštų dienelių. Daugelis, kurie turime kokį nors užsiėmimą, tikimės gauti dvi savaitis atostogų. Daugelis stato patys sau klausimą: kaip reiks tas atostogas praleisti?

Padirbėjus pusiaumetį, kiekvienas privalo bent porą savaitių pailsėti. Delto kiekvienas privalo išanksto priengti sau planus, kur ir kaip tą laiką praleidus, kad jis būtų sunaudotas didžiausia nauda atgavimui sveikatos, kad pailsėjus gyvenimo šalikely, vėl butume tvirti toliau savo kelionę tęsti. Nurodyti, kaip praleisti atostogas būtų begalo platus klausimas išrišti, ypač jei norėtum prie visų reikalavimų pritaikinti, būtų net negalima. Delto atsakymą į tą klausimą privalome susirasti patys sau. Tulas, turėdamas penkias savaites liuso laiko, nukeliavo Lietuvon savo artimų aplankyti, Lietuvos padangėse palšų debesų slankiojant pasižiūrėti, ir kiti — kad kitomis prigimto krašto grožybėmis pasigėrėti. Tulas, sugrįžęs, džiaugiasi ir kitiems pataria keliauti, o kitas tulas tuo pat laiku keliavęs ir sugrįžęs atgal — pats sau išmėtinėja, kad neprotingai padaręs, Lietuvoje nieko gero nematęs, kelionėje privargęs ir sunkiai uždribus dolerius išleidęs. Toks tulas, kitos vasaros sulaukęs, įsigijo automobiluką ir su visa šeima leidosi į Chicago, aplankė Niagara Falls ir kitas vietas.

Dar kitam nereikalingas ir automobilas. Jis gavęs porą liuosų nuo darbo savaitę, už penkis centus nukeliavo į vasarinį artimiausią kurortą, pasisamdė pigų kambarį ir kiekvieną dieną kaitinasi bei moudosi saulės spinduliuose ir jurų suriami vandeny. Pora savaitę tokio gyvenimo iš sužlugusių raumenų padaro kietus, išbalę veidas pavirsta į bronzinį. Pasilsio jo protas ir kunas. Įgauna naujos energijos.

Taigi atostogų praleidimas turi būti pasirinktas kiekvieno sulig savo pageidavimu taip, kad liuosasai laikas suteiktų pilną pasitenkinimą, o tik tas žmogaus gyvenime naudinga, kuo esi pasitenkinęs.

Aš pažįstu daugelį tokių žmonių, kurie negali panešti gyvenimo sunkenybių delto, kad jiems reikia dirbti. Porą savaitę padirba, bet kelias dienas išsisi. Del tos priežasties dažnai prisieina darbo netekti. O nėra jau sunkesnio darbo, kaip ieškoti darbo. Vienok tokie žmonės, gavę darbą, jo nepaliko ir visą amžį būduoja, kad sunkus gyvenimas... Bet yra ir tokių žmonių, kurie be darbo nerimsta ir sako, kad nieko neveikiant yra sunku.

Kad gventi laimingai, tai kiekvienas privalo prisitaikyti prie tokių aplinkybių, kokios jam tinka. Bet vienos gyvenime taisyklės reikia nepamiršti, tai kad veltui niekas nieko neduoda. Delto, pasitenkinimui paties savęs, privalome mokytis niekuomet iš kito nieko neimti ir nesitikėti svetimo geru misti.

Bent kokio daikto pagaminimui yra reikalinga kokia nors jėga — fiziška ar protiška. Tad jei tu neįdeidi jokios jėgos į sutvėrimą to daikto, o jis yra tau reikalingas ir tu imi jį iš kito, tai žinok, kad tas kitas įdejo savo jėgą į to daikto pagaminimą. Tai kaip gali imti kito žmogaus darbo vaisius, nieko prie to neprisidėjęs? Ar skaitai save geresniu už kitą, jei naudojiesi kito trusu? Jei manai, kad esi geresnis ar gudresnis, tai labai kysti. Kiekvienas žmogus yra žmogumi. To nepamiršk ir stengkis savo dalį darbo atlikti pats už save.

Taip, kuomet nužygiavome šių metų pusiaukelį ir atsėdė pasilsime, tai pasilsėję imkimės darbo. Atlikime žmogaus pareigas. O kuomet prieisime kelio galą, galėsime ramiai sau ilsėtis, nes atlikome sunkius darbus ir užbaigėme kelionę.

W. Wilsonas štai ką sako apie save: „Gimiau elgeta. Mano lopšys buvo vargas. Žinau kas yra prašyti iš motinos duonos, kada ji jos neturi. Sukakus 21 m. išėjau į girias, kur ganiau bandą, piauščiau medžius. Keldavau prieš saulėtekį ir sunkiai dirbdavau ligi sutemos, o atlyginimo gaudavau 6 dol. mėn.“. Vėliau W. Vilsonas pėsčias nukeliavo 150 myl. mokytis. Pasizymėjo, kaip geras kalbėtojas ir, pagaliau, susilaukė to, kad tauta išsiviejojo iš savo vado. Vienas kitas nepasiekimas darbe, viena kita nelaimė neturi užmušti pasirizimo.

Tie keli pavyzdžiai rodo darbą galybę. Laimingas tas žmogus, kuris sugeba paversti darbą malonumu, bet ne vien pareiga. Jam darbas kartu yra ir poilsis.

Jul. Z.—ka.

Žemė išmaitintų 8,000,000,000 žmonių.

Vokiečių profesorius, H. L. Schant, savo vienoje paskaitoje pareiškė, kad nėra mažiausio pavojaus žmonėms pri-trukti maisto. Anot jo, jei visą žemę būtų dirbama, tai maisto būtų galima pagaminti tiek, kad jo užtektų 8,000,000,000 žmonių pragyvenimui.

Apskaiciuojama, kad šiantdien mūsų žemėje randasi ne pilnai du bilionai žmonių. Bet vis tik eina įspėjimu, kad jei dar tiek žmonių privystų — jie neturėtų kuo pragyventi, nes pritruktų maisto, kurio žemėje nebūtų galima pakankamai pagaminti. Tačiau sulig to profesorius, jei intensyviai žemės ūkį sutvarkys, tai būtų galima netik du syk tiek, bet pareiga. Jam darbas kartu yra ir poilsis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Visą Parodą ir Koncesijas Galima Pamatyti už \$16.

Idemiausius ir Geriausius Pavilions Galima Pamatyti už 50 Centų.

Ivairūs asmenys platina nepamatuotus gaudus, kad Chicago Pasaulinę Parodą pamatyti vienam asmeniui kainuos \$35.00, \$100.00 ar daugiau, bet Pasaulinė Paroda praneša, kad suaugusiame žmogui pamatyti visus paviljonus, parodas ir aplankyti ar pasinaudoti visomis esančiomis koncesijomis — kainuos \$26.20.

Suaugęs žmogus, apžiūrėjęs parodą nuo vieno iki kito galo, aplankęs visas įžangą imančias koncesijas ir pasinaudodamas įvairiausiais galimais transportacijos būdais, praleistų \$26.20, į tą sumą įeina \$3.00 kainuojantis pasivažinėjimas diržabliu, kitas \$3.00 pasivažinėjimas eroplanu, valandos laiko važinėjimasis po parodą kinietiškuose vežimuose, pusę valandos užtrunkantis pasivažinėjimas „roller“ kėdėje, kelionė laiveliu po parodos laguną ir pasivažinėjimas gondoloje.

Be tų įvairių pasivažinėjimų, be kurių kiekvienas noris parodą pamatyti gali lengvai apsieiti, bet aplankydamas visas apmokamas koncesijas, suaugęs žmogus praleistų \$16.65.

60% Paviljonų Galima Pamatyti už 50 Centų.

Apie 60% paviljonų ir parodų P. Parodoje galima pamatyti veltui. Veltui galima aplankyti nepaprastai įdomius eksponatus užlaikančius paviljonus. Hall of Science, Travel and Transport Building, Electrical Group, Hall of State ir didelę daugybę kitų. Tie neapmokami paviljonai yra geriausi ir naudingiausi parodoje.

Vieną tų paviljonų pamatęs, lankytojas turės daugiau naudos, negu visas apmokamas koncesijas. Atsilankęs Parodoje apie keturis kartus suaugęs žmogus pamatytų idemiausius eksponatus už \$2.00. Su vienu kartu visų neapmokamų paviljonų tiesiog negalima pamatyti.

RACINE, WIS.

Iš Sandariečių Pikniko.

Liepos 2 d., Riverview Parke vietinė A. L. T. Sandario 35 kuopa buvo suruošus pikniką, kuris, galima sakyti, pavyko. Žinoma, negalima lyginti prie buvusio didžiulio metinio Sandario pikniko, bet vistiek mes pelnėm ir publikos sudėtis buvo įvairi. Štai keletas išryškėjęs įvykių. Netikėti svečiai iš Chicago p. K. Janiševičius, p. Rušinskas ir Ciaponis. Šis būrelis lietuvių, vykdamas į Wisconsiną tolimą šiaurę atostogoms, užsuko ir į pikniką. Dalyvavo išrinktoji gražuolė South Milwaukee p. lė Stasė Silenskaitė, iš Kenosha p. Pranas Jankauskas ir net iš Kalifornijos p. N. Mokus, kuris važiuoja į Lietuvą.

Pagarbos Vakarėlis.

Liepos 3 d. vakare, Riverview Parko vasarnamy pasidaravus p. Aginskienei ir p. Ventienei, buvo suruoštas pagerbimui Petro ir Jadvygos Žickienės vedybinio gyvenimo 22 metų sukaktuvių. Artimųjų ir bičiulių suvažiavo 116 svečių. Tvarką vedė laike vakarienes p. J. Zeleskas. Laike vakarienes jubilatų garbei sakytą prakalbą, dainuota dainelės ir įteikta dovana didelė graži „karpeta“. Visą naktį iki ry-

tui linksmino vestuvių orkestras p. P. Staponaitis su S. Šepiku. Patys svečiai dainavo įvairias dainas.

P. Žickai ištaria padėkos žodį ruošėjoms ir dalyviams už jų pagarbą ir dovanas. Lieka dėkingi amžinai.

M. Kasparaitis.

ST. LOUIS, MO.

10,526 Ypatys Dykai

Pavalgydino.

St. Patricks katalikų bažnyčios kunigas Msgr. T. Demsey, savo 35 metų sukaktuvių dienoje nuo klebonavimo St. Patricks bažnyčioje, išdavė 5,112 pusryčius ir 5,414 pietų. Msgr. Demsey, 2 dieną liepos, 1933 m., netiek kreipė dėmesio į savo sukaktuves, kiek į pavalgydinimą alkanųjų. Nedėlio, 9 dieną liepos, išdavė 12,092 nemokamus pietus. Bėgy savaitės išduota 70,392 nemokami pietūs. Maitinimą pristato didelės ir mažesnės kompanijos.

Pusės amžiaus St. Patricks bažnyčios ir daugiau kaip pusės amžiaus Msgr. Demsey, nors ir yra svetimšalis. Tačiau į savo šalį grįžti nemano. Jo parapijė mokyklų yra reprezentuojančių ukrainus, sicilijonius, lenkus, kroatų, austrus, čecho-slaviukus, lietuvius, vengrus ir kelis vokiečius.

Reporteris.

SO. BOSTON, MASS.

Keičiasi Laikai.

Bedarbių šimtai kasdien šluoja gatves šluotomis. Susidarys kelių šimtų burys, kuris mintas iš labdaringos arba mėsos pašelpos.

O tos milžiniškos mašinos, kurios pirmiau gatves gražiai ir greitai nušluodavo, dabar suvis išnyko. Kur jos dingę — nežinia. Bet jų nematyti.

Šiuo tarpu miesto majoras, kreipdamasis į gubernatorių, proponuoja įnešimą sukelti valstijoje \$41,000,000 jo programai: modernizuoti namus, pertvarkyti gatves, statyti naują rotušę, praveisti naujų požeminių tunelių — kelių traukinių.

Tą visą vykdančią, atsirastų naujų darbų ir biznio. Gal kiek tiek sumažėtų bedarbių skaičius. Gal neveniam ir musiekiui lietuviui pasitaikytų darbelis nusitverti ir savarankiškai užsikurti. Gal bent kiek palengvėtų pragyvenimas.

Anis Jotis.

PITTSBURGH, PA.

Atitaisymas Klaidos.

Mano pranešime apie Augšžiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje seimą Pittsburghe įsiskverbė keletas nemalonių klaidų, kurias šiuo atitaisau.

Kur yra pasakyta, kad seime dalyvavo 8 kuopos su 21 delegatu, turį buti 18 kuopų su 21 delegatu. Antra klaida: parašyta, kad iš apdraudos fondo yra paimta pašalpų mokėjimui apie \$300. Turi būti ne \$300, bet \$3,000.

S. Bakanas.

LOWELL, MASS.

Šis Tas Iš Musų Gyvenimo.

Pas mus pastaraisiais laikais daug gaisrų. Birželio 25 d., apie 3 val. popiet, gaisras prasidėjo iš Federal Shoe Co. dirbtuvės ir greitai išsiplėtė po visą miestą. Sudėję 9 stubos ir 1 švedų bažnyčia. Nuostolių padaryta už \$25,000. Taipgi sudėję viena moteris ir žuvo du gaisrininkai.

Batsiuviai susitaikė su uni- ja, bet dar ne visi. Tokiu būdu bedarbių pas mus vis dar yra. Tarp jų nemaža ir lietuvių. Dalis bedarbių dar tebestrei-

kuoja jau 9 savaitės. Kai kada buna susirėmimų su streiklau- žiais.

Birželio 24 d. įvyko Vytauto Kliubo atidarymas. Puikiai pavyko, nes diena buvo labai gra- ži. Šiame rengime turėjo progos pasirodyti ir lietuviš- kas naujas orkestras. Orkes- tro mums jau senai reikėjo.

J. S.

WILKES BARRE, PA.

Elektros Srovės Auka.

Kiek laiko atgal einant na- mo per lietu, Vincas Bernec- kas vandenį užsistojo ant elek- tros vielos. Bernecas apdegin- tas, nors ir baloje, pasikanki- nęs ligoninėje apie dvi savai- tes — numirė.

Išlydėtas iš namų, 334 Stan- ton St., ir su bažnytinėmis apeigomis palaidotas lietuvių parapijos kapinėse Wyoming, Pa.

Be to, čia numirė plačių už- degimų Pranas Jakubonis, 55 metų amžiaus. Velionis pala- idotas į parapijos kapines su bažnytinėmis apeigomis.

Mirusį Juozą Maleską pala- idojo Pittstono parapijos kapi- nės kun. V. A. Šimkonis.

J. J. Nienius.

PITTSBURGH, PA.

L. K. Fondo Komitetas Esas Geriausiai Organizuotas.

Lietuvių Kambario Fondo Komitetas savo šeštą šių me- tų mėnesį susirinkimą laikė birželio 29 d. Pittsburgho Uni- versiteto naujam name, trylik- tame augšte.

Tautinių kambarių superi- tendentė ponja Mitchell rapor- tavo, kad Pittsburgho Univer- siteto valdyba savo vėliausiam susirinkime konstatavo, jog iš visų tautinių kambarių komi- tetų šiais metais, iki šiol, ge- riausiai esąs organizuotas lie- tuvių komitetas. Nors per tą laiką nelabai daug surinkta pinigų į kambario fondą, bet komiteto susirinkimų regula- rumas, gyvas reikalų svarsty- mas, pasirijimas ir pasiskati- nimas toliau dar uoliau darbuo- tis lemia visą ką gerą lietuvių paminkliniam kambariui arti- moje ateity.

Tatą pranešus Mrs. Mit- chell reikalauja, kad mes tą paskelbtume lietuvių spaudo- je „del to, kad tai yra oficialis Universiteto pareiškimas“.

Mes tą pareiškimą smagiai priimame ir čionai pasakome, kad ta garbė priklauso ne vien komitetui, o ir visiems Ameri- kos lietuviams, visoms mūsų organizacijoms, kad taip jud- riai ir darbščiai atsiliepię į Lie- tuvių Paminklo klausimą ir neužmiršta jo. Tai tik laiky- kim šį reikalą tinkamoje aug- štumoje. Neleiskim tam mūsų kultūros jausmo termometru- pulti žemyn! Dėkim aukas daž- nai, kada kiek galim, skatinki- me vieni kitus prie parengimų kambario naudai.

Vienama mūsų laikraštų pa- tilpo žinutė, kad Pittsburgho Universitetas atleisias 75 nuo- šimčius profesorių. Taip nega- lėtų but. Yra daugiau, kaip penki šimtai profesorių ir in- struktorių. Atleidžia tą dalį, kas yra viršaus 500 ir tai to- kius, kurie turi kitus gyvenimo šaltinius; neišmeta jų į gatvę.

Pittsburgho Liet. Vaizbos Buto rengtas piknikas birželio 11 d. davė pelno metoli du šim- tu dolerių kambario naudai. L. K. Fondo Komitetas iš- gavo daugiau entuziazmo ir nu- sitarė pats rengti pikniką, jei bus galima rast vietą ir laika, neužimta kitais piknikais.

L. K. F. Spaudos Komisija.

Kurios šeimos apsidraudę Susivienijime Lietuvių Ameri- koje, tos sulaukė rytojaus džiaugiasi.

Motina

Vaikas sirgo.

Jo veidas buvo nubertas rausvomis dėmėmis. Jis kvėpa- vo pravira burna ir sulysio- mis rankomis graibstė aplink save orą. Stiklinės akys slan- kiojo sienomis, o lupos nieko išarti nebegalėdamos, nuolat drebėjo.

Pro langą veržėsi pavasario saulė. Ji patenkinta ir laimin- ga glostė sulysusį veidą, su- šiuršiusius plaukus. Už lango, kieme, juokėsi medžiai. Anais metais rudens vėjų nuplikytas, šakas žaliais lapais užsidangę, mėtė vienas kitą pavasariš- komis šypsenomis.

Prie sėgamo vaiko sėdėjo motina. Išvargusi, mieguistu žvilgsniu žiūrėjo jį, kaip kilno- jasi, užluščiodama, krutinę.

Vaikas serga, sunkiai serga, jam reikia daktaro. Virinti su šaltmėtėmis ramulių žiedai nie- ko jam nebeapgels. Motina tai žino, žino, kad reikia par- vežti daktaras, didelis, moky- tas ponas iš miesto centro. O dar geriau žino, kad daktarui reikia daug pinigų...

Tuo tarpu visas jos turtas — septyni patys smulkiausi variniai, niekingi, mažyčiai pi- nigėliai.

O vaikas turi gyventi. Septy- nis metus motinos vargiais au- gintas, skausmais ir lūkesčiais gyvenimo vieškeliais lydėtas, jis negali taip greitai užgesti, pasimirti į beribę, negrįžtan- čią amžinybę. Mylinti motinos širdis negalės to pergyventi. Ji turi matyti vaiką sveiką, gražiai beaugantį, nenugalimai bežengiantį į šviesesnius ryto- jus.

Motina uždirbs pinigų, par- vež daktarą, sugrąžins savo vaikui sveikatą, galėsimą gy- venti. Ji nugalės viską. Prieš kristalinę jos motinišką meilę nusilenks visos gyvenimo vė- tros.

Vaikas didelėmis miglotomis akimis žiūrėjo į apsunksį mo- tinos veidą ir sunkiai kvėpavo. Sunkiai, užlūždamas ir de- juodamas, kvėpavo.

O ant mažyčio, sunykusio veidelio rinkosi kas kartas tam senės ir didesnės dėmės.

— Mėlynos, gražios žibuok- lės, ponai... Mėlynos, gražios žibuoklės... — sulysusi ranka tiesiasi priekin, baimingos, aša- rotos akys gauda praeivių vei- dus, o pamėlynavusius, suvy- tusios lupos vos beįstengia pra- leisti duslų, užkimusį balsą.

Graži jaunų žmonių pora ei- na.

— Ponas, nupirkit panelei gėlių...

— Nereikia... Mėgiamiausias mano šokis yra tango, panele Vanda.

— Mano — angliškas val- sas... Aš vakar šokau Metropol- y su vienu... Och! Gražios, di- delės akys!... Kaip puikiai jis šoko!

Nuskursi moteriškė seka jaunuosius ponus.

— Ponai, nupirkit... Čia ži- buoklės. Tikros, mėlynos ži- buoklės.

— Nepirksim... Gaila, panele Vanda, kad aš nemoku angliš- ko valsio.

— Ponai... — Užleisk, Edi, aš noriu jį pamatyti... Sako, jis labai daž- mai buna... Kad tu žinotumei, kokios jo akys ir kaip puikiai jis šoka!

Pasuko skersai gatvės, o nu- skursi moteriškė žibuko lėms. Eina pasitenkinimu dvelkš- ponas ir ponja.

— Mėlynos, gražios žibuok- lės, ponai... — Butinai, Pauliau, reikia mums nusipirkti automobilius. Antra vertus, dabar taip pigu,

be to, ilgam išsimokėjimui duo- da...

— Nu taip... Tik ar nebus perdaug... Už namą dar skolos neišmokėtos...

— Ponas, nupirkit ponai gė- lių...

— Kokios ten skolos!... Kaip sau nori, Pauliau, bet tokią augštą vietą užimant, jokių būdu negalima apsieiti be au- tomobilo.

— Pasiteirauti, žinoma, rei- kės...

— Ponai, nupirkit... Tik pen- ki centai...

— Vakaro buvo atėjęs, žinai anas ilgasis direktorius. Labai geromis sąlygomis siulė...

— Pamatysim...

— Ponai... Mėlynos, gražios žibuoklės...

— Tai įkyrumas... Nesu- prantu, ką veikia miesto val- dyba, panašią reikišinių nesu- drausdama... Mes butinai tu- rim įsigyti automobilį, Pau- liau. Puikią, blizgančią mašiną. Kaip tada bus įdomu! Visos miesto ponios nusiraitys iš pa- vydo. O ypatingai Pakalniene...

— Mėlynos, gražios žibuok- lės, — užkimusiu balsu dar kartą pasiūlo ir atsilieka.

Skuba, eina praeiviai, pama- žų vaikšto laimingieji; sklinda juokas, nerupestingos kal- bos.

Mėlyna dangaus nugara slen- ka saulė, pavasariškoms šyp- senomis puošia žmonių veidus, kursto saulėto džiaugsmo lau- žus.

Motina pavargo. Atsirėmė murinės sienos, skevribiai į praeivių veidus skausmingu maldaujančiu žvil- gniu ir užkimusiu balsu siūlo į mažytes puokšteles suskintas žibuokles.

O praeiviai slenka, skuba, ne perka tų pavasariškų gėlių, ne- girdi duslaus, užkimusio moti- nos balso.

Jau trečia diena, kaip moti- na pardavinėja žibuokles. Per- tas dienas ji nebuvo nieko val- giusi ir gyveno tik ta viena mintimi, tuo vienu troškimu, parduoti kuodaugiau gėlių, kad būtų galima išgelbėti ser- gantį vaiką.

Šį rytą ji nuglamonėjo, nu- bučiavo karščiuojantį vaiką ir išėjo vėl į miestą. Ir vėl tuo pačiu dusliu užkimusiu balsu per visą dieną.

— Mėlynos, gražios žibuok- lės. Tik penki centai. Pirkit ponai...

Šaligatviais, plaukė žmonių minios, nešdami su savim šim- tus ir tukstančius, o penkių centų vertės varimis pinigėlis tik vienas antras tepasiekė nu- skursios moteriškės delną.

Vakare motina įėjo į vieną kiemą, pasirinko labiausiai ap- šviestą vietą ir nuskaitė pre- kiautus pinigus.

Vienas litas ir 35 centai.

Daktaras už tiek miekuomet nevažiuos. Mažiausiai dešim- taus pareikalaus. Daktaras daug nori uždirbti, jis yra la- bai didelis ponas.

Ir užsimąsto motina, kas to- liau daryti.

Nejaugi, Viešpatie, nebėra žemė gerų žmonių, nejaugi norinčio gyventi gyvybė yra menkesnė už niekingo pinigų metalą? Nejaugi motiniškos meilės kupina širdis negali nu- lieti gabalą gėltonojo aukso, už kurį būtų galima nupirkti sunaus sveikatą.

Atsidusta motina ir eina miesto gatvėmis namų krypti- mi. Galvoj užia, kaukia; kruti- nę spaudžia dusulys.

Prie pilko, penkiaugščio na- mos sustojo. Užguitos akys į- strigo ne į puikias linijas, ne į ilgus, ištaigingus balkonus, Antra vertus, dabar taip pigu,

prie durų, kuri liudijo, kad ma- tuose namuose gyvena vaikų ir vidaus ligų daktaras.

Motina ilgai stovi ties duri- mis ir mąsto.

— Pabandyti... O gal?... Gal ir neatsisakys dėl tų kelių truktamų litų. Juk jis ir taip turtingas, tokius namus turi...

Surado daktaro butą ir, sus- tabdydama krutinę kvėpavi- mą, paspaudė elektrinį mygtu- ką.

Sulaukė eilės, papasakojo daktarui vaiko ligą.

Daktaras senyvas, akiniuo- tas žmogus nerupestingu balsu šnekėjo, juokė.

— Pagydisim... Kaip mat pagydisim. Tuoj pat galėsim važiuoti. Kur sakėt gyvenat?

— Šančiuose, ponuli.

— Na, gerai, gerai... Aš tuoj pasirošiu. Gerai pataikėt. Ju- sų laimei daugiau pacientų ne- turiu. Tuoj galėsim važiuoti...

— Bet ponuli...

— O kas?

— Kaip čia pasakyti. Tur- but daug reikės mokėti. Aš tik vieną litą su centais teturiu... Neįstengiu ir vežiką paimti...

Daktaras sustojo vidury ka- bineto, plačiomis akimis įstri- go į nuskursią moteriškę.

— Atsiprašau tamsta, čia nesusipratimas... Tamsta užei- k į miesto valdybą labdarybės rei- kalais... Aš esu labai užimtas, jokių būdu negaliu.

Suskambo varpelis, atėjo naujas pacientas.

— Ponuli, mano sunus... Ma- no sunus labai sunkiai serga... Jam reikalingas daktaras... Jis numirs... Ponuli, pasigailėk, aš kitą kartą atnešiu tamstai už- dibsiu...

— Atsiprašau, aš neturiu dabar laiko. Sesele, kviesk vi- dum pacientą. Negaišink, tam- sta. Musų, daktarų, darbas rei- kalauja ypatingo ramumo.

— Ponuli...

— Sesele, išvesk tą moterį. Įėjo pašauktasis pacientas.

— Ponuli, tamsta turi pagy- dyti mano sunų... Aš prašau, maldauju...

— Sakiau tamstai, kad nega- liu... Prašau sėstis... Kas skau- da?

Pacientas atsisėdo pntinėn- kedėn, neramiai apmetė aki- mis blizgančius preparatus.

— Kairėj pusėj, po apatiniu šonkauliu...

— Ponuli, Dievas tamstai šimteriopai atlygins, tik pasi- gailėk mano sunaus...

— Dažnai skauda? Tempe- ratura? Miegas? Apetitas? — nusiuko daktaras į tą pusę, iš kurėjo maldaujantis balsas.

Sesėlė paėmė nuskursią mo- teriškę už rankos, atsargiai iš- vedė.

Išaušo rytas.

Paskutinį kartą kaukė dirb- tuvių sirenos, skelbdamos dar- bininkams darbo pradžią.

Vienoj vietoj, šaligatviais besukubą, žmonės sustojo ir sutingo, pagauti klaikaus vaiz- do.

Iš mažytės gatvelės išbėgo basomis kojomis, sudarkytais plaukais moteriškė. Jos veidas buvo išblyškęs, lyg bulvės dai- gas, akys plačiai atidarytos, priekinė iššokusios. Ji mosavo rankomis ir bėgo, pro pajuo- dusias lupas košdama skaus- mingą raudą.

— Žmogžudžiai!... Visi žmog- žudžiai! Atėmėt, nužudėt mano sunų... Viešpatie! Teisingasis Viešpatie, ir visa tai tu lei- dai...

Miesto pusėn prospektu lėkė anglimis prikrautas sunkveži- mis.

Ir tuo pačiu metu, kai klai- kioji moteriškė pasuko be ato- dairos skersai gatvės, šaligat- viuose sustoję žmonės suriko vienu išgąsčio riksmu.

Sunkvežimis pralėkė ir sus- tojo už kelioikos žingsnių.

Prospekto vidury gulėjo ma- šinos perblyškta moteriškė. Jos plaukai dabar buvo dar labiau sudraikyti, akys dar labiau iš- šokusios priekin.

Motina dabar tylėjo ir nesa- kė nieko. Nesiskundė nei tuo Visatos surėdymu, nei tais žmonėmis, kurie, vienas antro kančiomis besinaudodami, į lai- mės kalnus kopia ir viešomis darbų bei žodžių maldomis iš- ganytą sau pelno.

Nieko nesakė ir tada, kai greitosios pagalbos automobi- lis nuvežė ją lavonimėn, kur li- goninės sanitarai paguldė ją prie šaltos, sudrėkusios sienos.

Juozas Žukauskas.

Rimti Juokai

TIKROJI PRIEŽASTIS.

— Nesuprantu tavęs, Onyte, kodėl tu nenori tekėti už Dau- norų Petro! — tebsibi motina.

— Kitą tokią progą vargu ar turėsi. Žmogus rimtas, gerai uždirba ir įdomiausi tavi.

— Mamyte, aš niekad nete- kėsiu už vyro su rudais plau- kais!...

VIETINĖS ŽINIOS

SUJUDIMAS DEL ŽUVUSIŲ LIETUVIŲ LAKUNŲ.

Pasiekus Jungtines Valstijas liudnai žiniai, kad mūsų drąsus lakunai, kapitonas Darius ir Girėnas, taip nelaimingai žuvo prie pat galo savo kelionės, netik lietuviai didžiausiam susijaudinime tas liudnas žinias gaudė ir kiekvienas su didžiausiu nuliudimu tą nelaimę minėjo, bet ir kitų tautų laikraščininkai tuo tragingu įvykiu labai susijaudino. Per visą pirmadienio dieną telefonu šaukė „Tėvynės“ redakciją įvairių laikraščių redakcijos, klausindamos papildomų oficialių žinių iš Lietuvos. Net tokių didelių dienraščių redakcijos klausė papildomų žinių, kaip „New York Times“, „World-Telegram“, „London Mail“ (New York skyrius), „New York Evening Journal“ ir kt.

Gaila, kad Lietuvos žinių agentūra ir laikraštinkai jokių papildomų žinių į Ameriką neprisiuntė net lietuvių laikraščiams. O čia tiek amerikoniškai, tiek ir patys lietuviai tiksliai ir smulkmeniškai žinių apie mūsų karžygių traginę nelaimę nekantriai laukė. Amerikos laikraštinkai įdomavo ar žuvusių karžygių lavonai bus parvežti Amerikon ar jie bus laidojami Lietuvoje. Amerikonų nuomone, jie turėtų būti pargabenti į Ameriką ir čionai su atitinkamomis išklėmis palaidoti, kaip buvusieji Amerikos kariuomenės veteranai, ypatingai kuomet kap. Darius yra apdovanotas medaliu už pasižymėjimą pasaulinio karo fronte. Tačiau amerikoniškai buvo pastebėta, kad mūsų lakunų lavonai priklauso Lietuvai, nes jos garbė bei jie ir žuvo.

Reikia pridurti ir tas, kad nė vienas šaukęs „Tėvynės“ redakciją laikraštinkas nepamiršo pareikšti užuojautos Amerikos lietuviams ir visiškai, kad mūsų lakunai atliko labai karžygišką žygį, padarydami ilgiausią be sustojimo kelionę, kokią iki šiol yra padarę bent vienas per Atlantiką skridęs lakunas. Beabejotai visas pasaulis yra susidomėjęs mūsų lakunų tragedija ir su šia skaudžia nelaimė sujungtas Lietuvos vardas skamba viso pasaulio spaudoje. New Yorko laikraščiai colinėmis raidėmis pranešė, kad ŽUVO LIETUVIAI LAKUNAI.

GIRDĖTAS NEW YORKE LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMAS.

Chicagos Pasaulinė Parodoj pereitą sekmadienį, liepos 17 d., buvo suruošta Lietuvių Diena plačiu programą. New Yorko didieji amerikoniški dienraščiai garsino, kad Lietuvių Dienos programą perduos New Yorko per radio WEAF stotis nuo 4:30 valandos po pietų, o programą užbaigą nuo 5:15 val. perduos WABC stotis. Bet šitam pranešime įvyko klaida ar koks nesusipratimas, nes pažymėtu laiku pirmoji stotis perdavė Italijos lakunų pagerbimui suruoštą programą Pasaulinėj Parodoj.

Todel atidarys WABC stotį 5:15 val. po pietų negalima buvo patirti ar programą prasižvelgė ar jau baigiasi, nes jokio paaiškinimo programos vedėjos, ponios N. Gugienės, neteko nugirsti. Pirmiausiai komp. A. Pocius vedamas jungtinis choras iš 750 dainininkų (kaip vėliau programos vedėja paaiškino) sudainavo Naujajai „Jaunimo Giesmę“ ir Simkai — „Šerių žirgelį“ (programa vedėja pamiršo pasakyti paskutinės dainos kom-

pozitorij). Pirmoji choro daina išėjo labai gražiai — antroji kiek silpniau. Toliau p-lė Sadauskaitė (iš Scranton, Pa.) padainavo M. Petrausko ariją iš „Birutės“ — „Dievaičiai dievuliai“ ir „Kaitink šviesi saulute“. Abi dainos išėjo tik nepaprastu šukavimu — be jausmo, be melodijos. Tik pačios augstosios gaidos skambėjo kiek melodingiau. Po to ponė Steponavičienė (Čikagietė) padainavo Grudžio „Visur ty-madienio dieną telefonu šaukė „Tėvynės“ Redakciją įvairių laikraščių redakcijos, klausindamos papildomų oficialių žinių iš Lietuvos. Net tokių didelių dienraščių redakcijos klausė papildomų žinių, kaip „New York Times“, „World-Telegram“, „London Mail“ (New York skyrius), „New York Evening Journal“ ir kt.

Gaila, kad Lietuvos žinių agentūra ir laikraštinkai jokių papildomų žinių į Ameriką neprisiuntė net lietuvių laikraščiams. O čia tiek amerikoniškai, tiek ir patys lietuviai tiksliai ir smulkmeniškai žinių apie mūsų karžygių traginę nelaimę nekantriai laukė. Amerikos laikraštinkai įdomavo ar žuvusių karžygių lavonai bus parvežti Amerikon ar jie bus laidojami Lietuvoje. Amerikonų nuomone, jie turėtų būti pargabenti į Ameriką ir čionai su atitinkamomis išklėmis palaidoti, kaip buvusieji Amerikos kariuomenės veteranai, ypatingai kuomet kap. Darius yra apdovanotas medaliu už pasižymėjimą pasaulinio karo fronte. Tačiau amerikoniškai buvo pastebėta, kad mūsų lakunų lavonai priklauso Lietuvai, nes jos garbė bei jie ir žuvo.

Buvusis Lietuvos Universiteto profesorius, dabar profesorius Alfridas Senn pasakė pukią kalbą angliškai, paaiškindamas lietuvių kalbos gražumą ir nušviesdamas lietuvių literatūros reikšmę, pareikšdamas, kad kuriniai mūsų žemaitės, Krivės-Mickevičiaus ir Maironio yra pasaulinės literatūros žemčiugais. Labai įspūdinga ir įdomi prof. Senno kalba.

Padainavo p. J. Babravičius Simkai „Kur bazuž samanta“ — dainavimas išėjo labai gražiai ir gero įspūdžio padarė. Programos vedėja ponė Gugienė apgailestavo, kad dėl laiko stokos negalima daugiau dainuoti ponui Babravičiui.

Kalbėjo Lietuvos pasiuntinys Jungtinėse Valstijose p. B. K. Balutis ir jam nebaigus kalbos programą per radio buvo nutrauktas.

Programos vedėja ponė Gugienė taip pat pasakius trumpą prakalbėlę ir pranešus, kad Lietuvių Dienos programą pasiklausyti buvo susirinkę į Hall of Science apie 25,000 publikos.

Tokis įspūdis gautas beklaušant Lietuvių Dienos programą Pasaulinėj Parodoj. Nėra abejonės, kad klausytojai to programo, kurie asmeniniai atsilankė į Hall of Science ir savo akimis matė programos dalyvius, didesnę ir gilesnę įspūdį gavo, negu mes tik per radio to programo klausydami. Reikia manyti, kad Lietuvių Diena Pasaulinėj Parodoj praėjo įspūdingai ir su atitinkamu lietuvių pasižymėjimu.

Radio Klausytojas.

NUMIRĖ JONAS MARKEVIČIUS.

Liepos 7 dieną Bellevue ligoninėje po ilgos ligos numirė Jonas Markevičius. Velionis

atvyko Amerikon 1911 metais į Pensilvanijos valstiją ir ilgą laiką gyveno Tamaqua, Pa., priklausydamas ten gyvuojančioj SLA kuopoj. Atėjus depresijai, tukstančiams darbininkų prisijėjo nustoti darbo ir patekti į bedarbių eilę, kurių tarpan pateko ir velionis Jonas Markevičius. Bu-damas ilgą laiką be darbo Pensilvanijoje ir skurdo slėgiamas, velionis nusprendė vykti New Yorkan laimės ieškoti, kad suradus koki nors užsiėmimą ir pelnus sau kasdienį pragyvenimą, tačiau velionio norai neišsipildė. Atvyko jis New Yorkan apie du metus atgal ir ieškojo tos iš anksto suplanuotos laimės — surasti darbą ir pelnytį sau nors skurdų pragyvenimą. Nors per dienų dienas, kaip velionis pats prieš mirtį išsireiškė, to darbo ieškojo, bet niekur jo negalėjo surasti. Tiesa, kartas nuo karto gaudavo po dieną ar porą padirbti, bet to neužtekdavo už kambarį užsimokėti, o apie kitas smulkias išlaidas ir pragyvenimą negalima buvo nėsavoti. Taip beskurstantį velionį ištiko nelaboji liga. Jausdamasis silpnai esąs, gegužės 7 dieną velionis pats nuvyko į Bellevue ligoninę poilsui, kur išgulėjęs du mėnesius, liepos 7 dieną persiskyrė su šiuo pasauliu.

Velionis per daugelį metų prigulėjo prie SLA. Persikėlęs gyventi New Yorkan, persikėlė iš Tamaqua gyvuojančios SLA. kėpos į 126 kuopą, kuriai buvo aprašęs ir savo pomirtinę. Prieš pat mirtį man aplankius velionį ligoninėje, jis prašė manęs, kad jam pasimirus kuopa rūpintųsi jo laidojimu, nes jis neturįs jokių giminių draugų, kurie galėtų laidojimu rūpintis. Kuopa piktydama jo prašymą, jam pasimirus dėjo visas pastangas, kad jį tinkamai palaidojus kaip savo narij. Šitame darbe daug gelbėjo SLA narys graborius Juozas Levandauskas, kurio ofisas randasi 107 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Gerb. Levandauskas šitame reikale parodė savo nuoširdumą ir atliko labdarinę darbą, nes jis sutiko velionį palaidoti ir savo nuosavą žemę. Ačiū tik p. Levandauskui nuoširdumui, velionis tapo tinkamai palaidotas liepos 12 dieną Linden Hill kapinėse.

Aš nuo savęs reiškiau p. Levandauskui širdingiausią dėkingumą už tinkamą ir nuoširdų patarnavimą laike SLA. 126 kuopos nario, laidojimo. Taipgi esu tikras, kad artimiausias kuopos susirinkimas apvertins p. Levandausko širdingumą ir pareikš jam širdingą padėkos žodį.

M. L. Vasil,
SLA. 126 kp. pirm.

NEW YORKAS—KAUNAS LAKUNŲ SKRIDIMĄ REMTI KOMITETO PRANEŠIMAS.

Lakunų žuvimo nelaimė žaibo greitumu apklėmė visą pasaulį, kiekvieno patriotingo lietuvių širdį palietė gilus skausmas, ašara suvilgė skruostus. Dariaus ir Girėno nelaimė, visos lietuvių tautos nelaimė. Tai nelaimė minėti Egzekutyvų Komitetas bendroje sesijoje susitarė su vietos ir apylinkių lietuviams kunigais surengti gedulo dieną.

Pirmadienį, liepos 24 d., 1933 m., Lietuvių Apreiškimo Panelės šv. Bažnyčioje, North 5-th ir Havemeyer Streets, Brooklyn, N. Y., bus gedulo apeigos 10 val. ryte. Kun. N. Pakalnis laikys gedulos pamaldas, asistuojant kitiems kunigams, kurie pasižadėjo būti išminties dalyvauti. 149-to, Reimbow Divizijos pulko kapelionas pasakys kalbą, kuriamė tai pulke kap. Darius tarnavo ir vienas iš vietinių kunigų pasa-

kys pamokslą, atatinkamą šiam įvykiui.

Officialiai dalyvaus Lietuvių Postas Nr. 1.

Komitetas prašo visų lietuvių biznierių uždaryti savo bižnūs vienai valandai, nuo 10 iki 11 valandos ryte. Visų lietuvių prašo iškabinti vėliavas, Amerikos paprastai kaip ir vi-suomet, o Lietuvos nuleisti ant koto vieną trečią dalį žemyn, šalia Amerikos vėliavos.

Komiteto visi nariai privalo dalyvauti bažnyčioje, kur bus rezervuotos sėdynės, turi turėti aviacijos ženklelius ir baltas pirštines, juoduose rubuose apsirengę. Kurie dalyvausite, teikites greitai pranešti komiteto pirmininkui, mėveliau kaip šeštadienio ryto, liepos 22 d., sekamu adresu:

Mr. J. Ginkus,
495 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Pasitikiu, kad visi komiteto nariai imsite dalyvumą šiose gedulo apeigose žuvusių mūsų didvyrių pagerbimui.

A. B. Strimaitis, sekr.

NUO REDAKCIJOS. Daugiau negu nuostabu, kad Brooklyn Lietuvių Aviacijos Komitetas, kuris esmėje atstovauja Didžiojo New Yorko ir apylinkės tautiniai pažangiąją visuomenę, sutiko pasitenkinti vien tikybėmis pamaldomis garbinti žuvusių lakunų pagerbimui. Nejaugi negalima būtų šalimais bažnytinyje pamaldų surengti ir grynai tautiniai civilio žuvusių lakunų pagerbimo, į kurį būtų buvę galima sutraukti tukstantines minias ir net padaryti pradžią aukomis pastatymui nuo Amerikos lietuvių paminklo žuvusių karžygių amžinai atminčiai? Gaila, kad šios tautos nelaimė tik bažnytinėmis pamaldomis atžymima.

LANKESI REDAKCIJOJE.

Liepos 17 d. „Tėvynės“ Redakcijoje lankėsi p. P. Mačiulaitis iš Bellevue, N. J. Jis yra Amerikoje gimęs ir apie 10 metų atgal buvo išvežtas į Lietuvą, kur mokėsi medicinos Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune. Į Ameriką atvyko praėjusio gruodžio mėnesį. Jei bus palankios aplinkybės, mokslą žada baigti Amerikoje. Kadan-gia yra neblogas publicistas, tai pasižadėjo „Tėvynėi“ vienu kitu klausimu straipsnelių parašinti. Beje, p. Mačiulaičiui Lietuvoje, kai kuriais atžvilgiais, patiko geriau, negu Amerikoje.

RENGIASI PRIE ATIDARYMO NAUJOS SUBVĖS.

South Brooklyno biznierių rengiasi selibruoti atidarymą naujos subvės linijos, kas žymiai pagerina tos miesto dalies padėtį. Miesto pastatytos ir operuojamos 8-th Ave. subvės pratešimas per South Brooklyną bus atidarytas komunikacijai rugpjūčio pabaigoje ar vėliausiai rugsėjo pradžioje. Prie šio atidarymo So. Brooklyno biznierių ir rengiasi, kad iškilmingai tą atidarymą paminėjus.

ANTROJI VASAROS JUNGTINĖ LIETUVIŲ—LATVIŲ EKSKURSIJA

Į Klaipėdos ir Liepojos uostus tik su vienu persėdimu iš laivo į laivą Kopenhagoje. RENGIA ŽYMUS EKSKURSIJŲ ORGANIZATORIUS IR EKSPERTAS A. VESONAS Scandinavų Amerikos Linijos Laivą iš New Yorko Rugpjūčio-August 5 Dieną S. S. „UNITED STATES“

Visais kelionės reikalais kreipkitės tuojau asmeniškai arba raštu į
A. WESSON & Co.,
319 E. 14-th Street, New York, N. Y.

Scandinavian American Line

BIRŽŲ NEPAPRASTAS JUDEJIMAS.

New Yorko biržoj eina nepaprastas judėjimas, kokio nebuvo nuo 1930 metų pradžios. Liepos 14 d. pasiekta 7,449,320 akcijų persikeitimo iš rankų į rankas. Suprantama, del infliacijos dolerio kursui atpigant įvairių akcijų ir kitokių vertybių kainos kyla ir tas paakstina judėjimą biržoje. Ant kiek įvairių kompanijų akcijos yra pakilusios, tai liudija „The New York Times“ vedamas indeksas 50 kompanijų akcijų. Šių metų kovo 2 d. šitų 50 kompanijų akcijų indeksas rodė akcijų vertę po 46.85, o liepos 14 d. šios akcijos jau buvo pasiekę 95.42.

RADIO.

Kviečiant Universal Broadcasting Corp., radio stočiai WLWL (1100) New York, per savo vedėją George P. O'Brien, ansamblis Lietuvos Daina, vadovaujant p-lei Violetai Tamkiutei, duos iš eilės trečią ir ketvirtą radio programą, ketvirtadieniais liepos 20 ir 27 dd., nuo 7:45 iki 8 valandai vakare. Klausovai, kurie pageidauja, kad ansamblis išpildytų tam tikras dainas, arba padaryti pastabų kaslinink programos, prašome pranešti sekančiais: Lietuvos Daina-Ensemble, Station WLWL, 415 West 59-th St., New York, N. Y. Jeigu pageidaujama, pranešimus galima siųsti ansamblio reikalų vedėjui sekančiais: Lietuvos Daina, c/o Antanas Eimutis, 250 Keap St., Brooklyn, N. Y. Visi pageidavimai bus ansamblio pastebėti ir, jei aplinkybės leis, teigiamai išpildyti.

J. A. A.

VABZDŽIAI VASARĄ DARO DAUG BLĖDIŲ.

Naikink juos su pagelba knygelės patarimų, kurioje telpa kaip naikinti blakes, muses, banbaderius, uodai, skruzdės, bandaveškes, blusos, utėlės, pelės, žiurkės ir kitas brudas iš namų. Pasiųsk 25c. pinigais ir 4 stempas po centą, o gausi naudingą knygelę ir penkis labai gerus receptus-formulas. Vienos iš jų yra kaip išvalyti kambarius rankų nesusodinus. Rašykite sekamai:

PAGELBA PUB. CO.,
108 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausia rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

LIETUVA

Nuolatiniai Išplaukimai SMAGI KELIONĖ ZEMOS KAINOS Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 27 Whitehall St., New York

LIETUVON
PER HAMBURGĄ
Mūsų nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kurio meto sezonu.
ABI PUSI, NEW YORKAS—KAUNAS, TREČIA KLASE \$173.50
Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkelis susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ
GREICIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalims garlaivio Bremerhavene užtikrina patogiausią kelionę į LIETUVĄ. GREICIAUSIAIS KELIAS Į SENĄJĄ TĖVYNĘ Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE
Galima Gauti Sekančios Knygos:
Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. ----- \$1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 ----- 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ----- 20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ----- 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai ----- 20c.
Kas iš Kur Pareina? ----- 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ----- 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ----- 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ----- 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ----- 15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ----- 10c.
Susiprato — pusl. 64 ----- 20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais ----- 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveikluose ----- .25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Aras, Kvartetas ----- .40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžia), 103 pusl. ----- .50
Geografija arba Žemės Aprašymas 467 pusl. ----- 3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 ----- 1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274 ----- 12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. ----- .75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. ----- \$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 ----- 1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslo), pusl. 314 ----- 1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) ----- 4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:
Birutės Arija ----- .30
Eglė (Žalčių Karalienė) ----- 10.00
Kanklės 1920 Metų ----- 2.00
Lietuviškos Dainos ----- 1.50
Pasaka (Dramatiška Daina) ----- .80
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas ----- .75
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.